Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Najer Folksblat פרייז 20 גראָשען

היינט 8 זייטען

נייער פאָלקסבלאַט

אונפּאַרטייאישע פּאָליטיש-געזעלשאַפטליכע טאָג-צייטונג

Nr. 170/1465 | Łódź, Niedziela, 22 lipca 1928 r. | זעקסטער יאָהרגאַנג | לאָדז, זונטאָג, ד׳ מנחם אב תרפ״ח | Nr. 170/1465

אַדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאָווער 21, טעל. 24-71.

Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 2471.

גרויסער אויפברייס אין וואַרשא.

4 אַרבייטער דער׳הרג׳ט — צעהנדליגער פערוואונדעטע.

אַמונדסען זאָל האָבען דערטרונקען געוואָרען.

וואַרשא, 21 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) היינט איז אין דער פייערווערק-פאַבריק אויף וואָליע פאָרגעקומען אַ מורא׳דיגער אויפרייס, בעת וועלכען די גאַנצע פאַבריק איז אין משך פון עטליכע מינוט אַרומגענומען געוואָרען אין פלאַמען.

דער אויפרייס און שרפה איז ענטשטאַנען צוליב דעם, וואָס אַן אַרבייטער האָט אַוועקגעוואָרפען אַ ברענענדיגע פּאַפּיראָס אין אַן אָרט וואו ס׳האָבען זיך געפונען לייכט-ברענענדע שטאָפען.

פונ׳ם אויפרייס זענען 4 אַרבייטער דער׳הרג׳עט און עטליכע צענדליג שווער פערוואונדעט געוואָרען. צום איינלעשען די שרפה זענען אַרויסגערופען געוואָרען עטליכע פייערלעשער אָפּטיילונגען.

וועגען ענדערונגען אויפ׳ן פּאָסטען פון אויסערן - מיניסטער.

אָפיציעלע קרייזען לייקענען די קלאַנגען.

וואַרשא, 21 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אין די סיים-קרייזען האָבען זיך פערשפּרייט קלאַנגען וועגען ענדערונגען וואָס זאָלען פאָרקומען אויפ׳ן פּאָסטען פון אויסערן-מיניסטער. אזוי זאָל שוין אין חודש אויגוסט דער אויסערן-מיניסטער זאַלעסקי פערלאָזען זיין אַמט און ווערען אַמבאַסאַדאָר אין לאָנדאָן. דעם פּאָסטען פון אויסערן-מיניסטער זאָל איבערנעהמען דער ביז׳איצטיגער אַמבאַסאַדאָר פון מאָסקווע ה׳ פּאַטעק.

פון די אָפיציעלע קרייזען לייקענט מען אָבער אָפּ די דאָזיגע קלאַנגען.

דערשאָסען אין מאָסקווע 11 מיט-גלידער פון אַ ווייסער באַנדע.

מאָסקווע, 21. (ספּ. טעל.). דאָס סאָוועטישע געריכט אין אומאַן האָט פער׳משפט צו טויטשטראָף 11 מיטגלידער פון דער ווייס גוואַרדייאישער באַנד פון אַטאַמאַן כמאַרא. דער צענטראַלער אויספיהר-קאָמיטעט האָט אָפּגעוואָרפען די ביטע וועגען בעגנאַדיגונג. דער אורטייל איז דעריבער אויסגעפיהרט געוואָרען.

יודישע האַנדווערקער

וועלען זיך קענען בעזעצען אויפ׳ן ווייטען מזרח.

מאָסקווע, (יט״א) דער אַלסאָוויעטישער קאָמיטעט פאַר איבערוואַנדערער האָט אויסגעאַרבייט אַ געזעץ-פּראָיעקט וועגען דעם, ווי אַזוי עס זאָל געפיהרט ווערען אַ מאַסען-איבערוואַנדערונג פון בעלי-מלאכות אויפ׳ן ווייטען מזרח און קיין סיביר, וואו מען נויטיגט זיך זעהר שטאַרק אין האַנדווערקער.

די איבערוואַנדערער — האַנדווערקער וועלען בעקומען פון דער רעגירונג הלוואות אויף אויסשטאַטען פאַר זיך ווערקשטאַטען און אויף קויפען מאַשינען. זיי וועלען אויך בעפרייט ווערען פון שטייערען און פון מיליטער-דינסט, יענע, וואָס וועלען פאָהרען אויפ׳ן ווייטען מזרח און קיין סאַכאַלין, וועלען אויך בעקומען אומזיסטע רייזע הוצאות.

דער ווייטער-מזרח נויטיגט זיך זעהר שטאַרק אין בעלי-מלאכות. אויב די רעגירונג וועט דעם געזעץ-פּראָיעקט בעשטעטיגען וועלען אַ גרויסע צאָהל יודישע האַנדווערקער פון די פּעראָרימטע קליינע שטעטלעך אויף אוקראַינע און ווייסרוסלאַנד האָבען די מעגליכקייט איבערפאָהרען קיין סיביר.

אַמונדסען איז דערטרונקען געוואָרען

בעת אַ קאַטאַסטראָפע מיט זיין אַעראָפּלאַן.

פאַל = פאָרשער האַלטען, אַז דאָס זוכען איז שוין איצט אָהן אַ צוועק.

שטאָקהאָלם, 21 (אַ׳ ו.) דער לופט-פליהער פון אַעראָפּלאַן „אופלאַנד" האָט זיך צוריקגעקעהרט קיין שטאָקהאָלם און ערקלערט, אַז אַלע פערזוכען צו געפונען די שפּורען פון אַמונדסענ׳ן און דער אַלעקסאַנדריי-גרופּע האָבען נישט געגעבען קיין שום רעזולטאַט.

לויט דער מיינונג פון דעם לופט-פליהער, האָט זיך אַמונדסענ׳ען אַפילו נישט איינגעגעבען צו דער-גרייכען די בערען-אינזלען, נאָר ער איז בעת אַ שטורם אַראָפּגעפאַלען מיט׳ן אַעראָפּלאַן און דער-טרונקען געוואָרען.

דאָס זוכען די אַלעקסאַנדריי-גרופּע (די לעצ-טע פון נאָבילעס חברים) איז אויך שוין אָהן אַ צוועק, מחמת לויט דער מיינונג פון די פּאָל-פאָר-שער, איז אונמעגליך, אַז די געזיכטע זאָלען נאָך איצט לעבען.

פערברענט געוואָרען אַ שיף אין האַמבורגער פּאָרט.

בערלין, 21. (אַטע). אין האַמבורגער פּאָרט איז אויסגעבראָכען אַ שרפה אויף דער ענגלישער שיף „ראַבי-קאַסטל", וועלכע איז געווען אָנגעלאָדען מיט בוימוואָל און טערפּענטין. די שיף האָט גע-וואויגען 8000 טאָן. די שרפה האָט געדויערט אַ גאַנצע נאַכט.

דער ים ציהט...

בערלין, 21. (אַטע). צוויי דייטשע פּלי-הערינס: באַראָנעסע שעהנבערג-קראַנעפעלד און מאַ-ריע שולטעס האָבען בעשלאָסען די טעג אויף זייער אַעראָפּלאַן אַריבערצופליהען דעם אַטלאַנטישען אָקעאַן

אַרעסטירט אַ שפּיאָנען - באַנדע.

וואַרשא, 21 (טעלעפאָניש „פּאַש. וויעטש" טיילט מיט פון ווילנא, אַז אויף דער פּויליש-סאָוויעטישע גרעניץ זענען אַרעסטירט געוואָרען עט-ליכע פערדעכטיגע פּערזאָנען, ביי וועלכע ס׳זענען געפונען געוואָרען דאָקומענטען פון דער מינסקער ג. פּ. או.

אַ העלד פון שטייגער-פּראָצעס געניסט פון דער אַמנעסטיע.

לעמבערג, 21 (א. וו.) אויפ׳ן גרונד פון דער אַמנעסטיע ווערט אינגיכען אַרויסגעלאָזט ווע-רען אויף דער פריי דער העלד פונ׳ם שטייגער-פּראָצעס ניקאָלאַי מיקיטין.

דער מערדער פון מעקסיקאַנישען פּרעזידענט אָבערגאָז

וועט עפענטליך געטויט-ווערען.

ניו-יאָרק, 21. (אַטע). פון מעקסיקאַ טיילט מען מיט, אַז דער מערדער פון פּרעזידענט גענ. אָבערגאָן וועט די טעג עפענטליך געטויט-ווערען.

אַ טויזענד-קעפּיגער המון האָט ווידער מאַני-פעסטירט געגען דעם אַרבייטס-מיניסטער מאָראָ-נעס, וועלכער זאָל האָבען אַ שייכות מיט׳ן מאָרד.

ניו-יאָרק, 21. (אַטע). אינגיכען וועט זיך צונויפקומען די נאַציאָנאַל-פערזאַמלונג, וועלכע וועט אויסוועהלען אַ צייטווייליגען פּרעזידענט. דער איינציגער קאַנדידאַט איז סאַנץ.

אַנגאָראַ

אָפּגעשאַפט די עהרען-טיטולען.

לאָנדאָן, 21. (אַטע). די נאַציאָנאַלע פער-זאַמלונג פון אַנגאָראַ האָט בעשלאָסען אָפּצושאַפען אַלע מינים עהרען-טיטולען.

אַמעריקאַנישער באָטשאַפטער אין וואַרשא אָנגעקומען קיין ריגא.

ריגאַ, 21. (אַטע). אַהער איז אָנגעקומען אין אַן אויטאָמאָביל דער אַמעריקאַנישער באָט-שאַפטער אין וואַרשאַ ה׳ סטעטסאָן, וועלכער מאַכט אַ רייזע איבער די באַלטישע לענדער.

ענדערונגען אין דער רומעני-שער רעגירונג.

בוקרעשט, 21 (ספּ. טעל.) אין די פּאָלי-טישע קרייזען הערשט די איבערצייגונג, אַז גאָר אינגיכען, ווי נאָר רומעניען וועט רעאַליזירען די סטאַביליזאַציע-הלואה, וועט דער פּרעמיער בראַט-יאַנו און אויסערן-מיניסטער טיטולעסקו אַוועק אין רימיסיע.

איך דריק אויס אַ הערצליכען דאַנק די

פרוי קאַשער און מאַכטער פרוי גאָלדמאַן

אויף בזשעזשינער גאַס פאַר אָפּגעבען דאָס געפונענע געלד בעת דער שרפה.

העלענאָוו | היינט, זונטאָג, ד. 22 יולי | העלענאָוו

זומער = פּרעסע = רעדוטע

ספּאָרט — אַטראַקציע — קינדער-פערוויילונגען — 3 אָרקעסטערס — פאַנטען-לאָטעריע — דאַנסינג — קאַבאַרעט

גרויסע געווינסען: אַ לעבעדיגער באַראַן, ראַווערען, מאַנופאַקטור, זיידענצייג, טיכער און נאָך טויזענטער ווערטפולע חפצים.

איינצעלהייטען אין די פּראָגראַמען. | איינצעלהייטען אין די פּראָגראַמען.

אויפשטאנד אין עגיפטען.

רעגירונג געשלאסען דעם פארלאמענט אויף 3 יאהר און ערקלערט א דיקטאטור.

שטארקער בעוואכט די גרעניצען צווישען ארץ-ישראל און עגיפטען.

וויען, 21. (ספ. טעל.). פון קאירא זענען אנגעקומען ידיעות וועגען אנ'אויפשטאנד אין גאנץ עגיפטען געגען דער רעגירונג, וועלכע האט געשלאסען דעם פארלאמענט אויף 3 יאהר צייט און ערקלערט א דיקטאטור. די רעגירונג האט בעזעצט אלע אפיציעלע געביידעס מיט מיליטער. דער פארלאמענט איז פער'חתמ'עט געווארען און פון דרויסען היטען שטארקע פאליציי- און מיליטער-אפטיילונגען.

לאנדאן, 21. (ספ. טעל.). פון אלעקסאנדריען ווערט טעלעגראפירט דעם „טיימס", אז די עגיפטישע רעגירונג האט איינגעפיהרט א פערשטארקטע צענזור איבער דער פרעסע, אין צוזאמענהאנג מיט'ן שליסען דעם פארלאמענט און מיט די אונרוהען.

ירושלים, 21. (ספ. טעל.). אין צוזאמענהאנג מיט די אונרוהען אין עגיפטען, האט די ענגלישע מאכט אין ארץ-ישראל בעשלאסען שטארקער צו בעוואכען די גרעניצען צווישען א"י און עגיפטען.

קאירא, 21. (ספ. טעל.). דא איז געשטארבען דער געוועזענער עגיפטישער פרעמיער מאחמעד-סאיד-פאשא.

סעפאראטע ארטאדאקסישע קהלה אין תל-אביב.

תל-אביב, (יט"א) נאך לאנגע אונטערהאנדלונגען און בעמיהונגען, איז דער היגער עקסטרעמער יודישער ארטאקסיע געלונגען צו בעקומען פון דער רעגירונג אנ'ערלויבניש צו גרינדען א סעפאראטע יודישע קהלה, צו וועלכער עס קענען געהערען נאר פרומע, וועלכע זענען ארויסגעטרעטען פון דער אלגעמיינער יודישער געמיינדע, וואס ווערט אנגעפיהרט דורכ'ן ועד-לאומי. די ראויגע ערלויבניש איז געגעבען געווארען ערשט נאך דער אינטערווענץ פון פאלעסטינער גענעראל-סעקרעטאר.

פעליקס ווארבורג

וועגען דער „דזשאינט"-ארבייט אין אייראפא.

ניו-יארק, (יט"א) אין א געשפרעך, וואס דער פרעזידענט פון „דזשאינט", ה' פעליקס ווארבורג האט נאך זיין צוריקקעהר פון אייראפא געהאט מיט'ן פערטרעטער פון דער יודישער טעלעגראפען-אגענטור, האט ער ערקלערט פאלגענדעס וועגען דער „דזשאינט"-ארבייט אין אייראפא א חוץ סאוויעט רוסלאנד:

— איך האב אין א קאנפערענץ מיט'ן דירעקטאר פון „דזשאינט" פאר אייראפא דר. בערנארד קאהן בעהאנדעלט די פלענער און פאשלאגען וועגען דער אלגעמיינער הילפס-ארבייט אין אייראפא. מיר האבען פארמולירט א רייה פלענער און פארשלאגען, איבער וועלכע דער „דזשאינט" וועט בעשליסען אויף זיין קומענדער פערזאמלונג. לויט מיין מיינונג, וועט אויך נאך דער דורכפיהרונג פון געגענווערטיגען פראגראם פון „דזשאינט" פארטגעזעצט ווערען אין א געוויסער מאס דאס הילפס-ווערק.

גרויסע דעבאטען אויפ'ן „קליינעם קאנגרעס"

רעדעס פון די ה"ה: ד"ר לעאן רייך, פארבשטיין, גרינבוים, אוסישקין א. א. — וועגען צוציהען נישט-ציוניסטען פאר ארץ-ישראל ארבייט.

בערלין, 21 (יט"א-טעלעגראפיש). אויף דער היינטיגער זיצונג פון ציוניסטישען אקציאן-קאמיטעט (אזוי-גערופענער „קליינער קאנגרעס") האט זיך אנגעהויבען די גענעראל-דעבאטע. דער א"י-רעלעגאט סופראסקי, וועלכער פערטרעט די אפאזיציע, האט פארגעווארפען דער עקזעקוטיווע, אז זי געפינט זיך אונטערן איינפלוס פון דער א"י-מאכט, וועלכע שטערט דער ענטוויקלונג פון ישוב.

ד"ר לעאן רייך האט פערטיידיגט די עקזעקוטיווע און ערקלערט, אז אויף צו בויען ארץ-ישראל דארפען צוגעצויגען ווערען צו דער ארבייט אויך נישט-ציוניסטישע עלעמענטען, כדי דאס צו דערגרייכען, מוז מען אננעהמען דער בעריכט פון דער עקספערטען-קאמיסיע.

דער „מזרחי"-פארשטעהער ה' פארבשטיין איז אויך מסכים מיט'ן ד"ר רייך, נאר ער פערלאנגט צו מאכען געוויסע ענדערונגען און אויסבעסערונגען אין דעם עקספערטען-בעריכט.

די ה"ה י. שפרינצאק און אינוש. קאפלאנסקי (רעכטע פ. צ.) טרעטען שארף ארויס געגען דער עקזעקוטיווע און פערלאנגען אפצוווארפען דעם עקספערטען-בעריכט.

יצחק גרינבוים טרעט ארויס מיט א שארפער רעדע אין נאמען פון על-המשמר. ער אטאקירט די עקזעקוטיווע און זאגט זיך ארויס געגען עקספערטען-בעריכט.

נאכדעם, ווי מ. מ. אוסישקין האט זיך ארויסגעזאגט געגען דעם צולאזען נישט-ציוניסטען צו דער ארבייט, ווערט די זיצונג געשלאסען.

דער „קליינער קאנגרעס" וועט זיך פערציהען.

בערלין, 21. (יט"א, טעלעגראפיש). די סעסיע פון גרויסען אקציאנס-קאמיטעט, וועלכע האט געזאלט דויערן 11 טעג. וועט זיך וואהרשיינליך, פערציהען לענגער, צוליב דער וויכטיגקייט פון די פראגען וואס ווערען דארט בעהאנדעלט.

יודישע קאלאניסטען פאר דעם בעריכט פון דער אגענץ-קאמיסיע.

ירושלים, 21 (יט"א, טעלעגראפיש). דער פערבאנד פון די יודישע קאלאניסטען אין א"י האט צוגעשיקט וויצמאנ'ען, לואי מארשאל און לארד מעלטשעט (סיר אלפרעד מאנד) טעלעגראמעס, אין וועלכער זיי טיילען מיט, אז זיי זענען איינשטימיג מיט'ן בעריכט פון דער קאמיסיע פאר דער יודישער אגענץ.

צוריק פון בירא-בידזשאן.

כאבאראווסק, 21 (יט"א, טעלעגראפיש). ביז'ן 10. יולי זענען אהער אנגעקומען 643 איבערוואנדערער קיין בירא-בידזשאן פון זיי זענען שוין 107 צוריקגעפאהרען. די סיבה פון אזא גרויסער צאהל צוריקפאהרער נאך איידער די בעזעצונג האט זיך אנגעהויבען, איז דער נישט-פאסיגער מענשען-מאטעריאל, מאנגעל אין שפייז, שווערע טראנספארט-בעדינגונגען, דער אומשטאנד, וואס די איבערוואנדערער דארפען וואוינען אין ביידלעך, די פליגען א. א. וו.

פייערונג לכבוד דעם 10-טען יאהר-צייט

פון ארויסמארש פון יודישען לעגיאן אין תל-אביב

תל-אביב (י.ט.א.) דער מנורה-קלוב האט איינגעארדענט די טעג א פייערונג אין צוזאמענהאנג מיט'ן 10-טען יאהרצייט פון ארויסמארש פון יודישען לעגיאן פון תל-אביב (כ"ד תמוז תרע"ח). די פייערונג איז פארגעקומען אונטער'ן פראטעקטאראט פון דיסקריקט-קאמיסאר און פון בירגערמייסטער. עס זענען פארגעטראגען געווארען קלאסישע מוזיק, געזאנגען, דעקלאמאציעס, רעדעס א. א. וו. צום סוף זענען פארגעקומען טענץ, וועלכע האבען געדויערט ביז אינדערפריה. בעת'ן קאנצערט האט געשפילט א נ'ארקעסטער פון דער פאליציי.

אפאדערונג איבערצופיהרען דעם קערפער

פון דר. הערצל קיין ארץ-ישראל.

תל-אביב, (יט"א) אויף דער טרויער-אקאדעמיע צום 24-טען יאהרצייט פון דר. הערצל'ס טויט, וואס איז אפגעהאלטען געווארען אין היגען ציוניסטישען קלוב, איז אנגענומען געווארען א רעזאלוציע, וועלכע פאדערט אויף די ציוניסטישע עקזעקוטיווע אנצונעהמען די נויטיגע טריט, כדי מ'זאל איבערפיהרען דעם קערפער פון דר. הערצל קיין ארץ-ישראל נאך פאר'ן קומענדען 25-טען יאהרצייט פון טויט פון גרויסען ציוניסטישען פיהרער.

קאנפערענץ פון וועלט-פערבאנד „מכבי".

פראג, (יט"א) דעם 5-טען און 6-טען אויגוסט ה. י. וועט פארקומען אין ברין א קאנפערענץ פון פרעזידיום פון וועלט-פערבאנד „מכבי".

געפונען דעם טויטען קערפער פון באנקיר לעווענשטיין

לעווענשטיין זאל האבען פער'סמ'ט געווארען. — ארעסטען צווישען פערסאנאל. וואס האט זיך געפונען אין עראפלאן.

...בע זמיטגעטיילט דער פאליציי, אז זיי האבען ארויס...

פאריז, 21 (ספ. טעל.) עטליכע פישער האבען געצויגען פון ים נעבען ארט קאפ-קרינאר א טויטען קערפער פון א 35-יעהריגען מאנספערשוין, וועלכער האט זיך שוין געפונען אין א צושטאנד פון צעפאלונג. אויף דער האנד פון דעם טויטען האט זיך געפונען א גאלדענע בראנזאלעטקע מיט די איניציאלען „א. ל." אלע סמנים בעווייזען, אז דאס איז דער טויטער קערפער פון דעם געהיימנישפולפערשוואונדענעם באנקיר לעווענשטיין.

פאריז, 21 (ספ. טעל.) ס'בעשטעטיגט זיך, אז דער ארויסגעצויגענער טויטער קערפער איז דער באנקיר לעווענשטיין.

גלייכצייטיג מיט'ן געפונען לעווענשטיינ'ס טויטען קערפער, האבען זיך פערשפרייט קלאנגען, אז לעווענשטיין איז פער'סמ'ט געווארען פאר'ן ארויספאהרען פון לאנדאן און דערנאך ארויסגעווארפען געווארען פון עראפלאן.

אויפ'ן פערלאנג פון לעווענשטיינ'ס פאמיליע וועט דער פאריזער דאקטאר פאול פאלמעס'ן דעם טויטען קערפער און דורכפיהרען א גענויע אונטערזוכונג וועגען די סיבה פונ'ם געהיימנישפולען טוי'ט.

אין צוזאמענהאנג מיט דער בענייטער אויספארשונג ארום דעם טויט פון באנקיר לעווענשטיין, זאלען האבען פארגעקומען ארעסטען צווישען דעם פערסאנאל, וואס האט זיך געפונען מיט לעווענשטיינ'ען אין עראפלאן.

בריסעל, 21 (ספ. טעל.) לעווענשטיינ'ס טויטער קערפער איז היינט געבראכט געווארען קיין בריסעל און איז ארויסגעגעבען געווארען דער פאמיליע פון פערשטארבענעם.

נישטא נאך קיין שלום-בית.

געשלעג אין א יודישער קאלאניע מיט פויערים, וואס שנייד'ען יודישע תבואות

מאסקווע, (יט"א) אויף די פעלדער אין דער יודישער קאלאניע „נאראיזשנאיא" איז פארגעקומען א געשלעג צווישען די יודישע קאלאניסטען און די פויערים פון זרי ארומיגע דערפער.

די פויערים פון דעם שכנ'ישען דארף פעטערקאווקע, מאריאופאלער קרייז זענען ארויף אויף די יודישע פעלדער און האבען אנגעהויבען צו שניידען פון דארט דאס היי און די תבואות. ווען איינינע קאלאניסטען האבען זיי געוואלט פון די פעלדער פעריאגען האבען די פויערים אנגעהויבען צו פאכען מיט קאסעס און קיינעם צו זיך נישט צוגעלאזט. זיי האבען אפילו צושלאגען איינינע מיטגלידער פון דעם דארפס-ראט, ווען יענע האבען זיך געפרובט אריינמישען.

דער סוף איז געווען, אז די יודען האבען געמוזט נוצען געוועהר געגען די כוליגאנעס. איינער פון זיי איז ארעסטירט געווארען, און א צאהל זענען איבערגעגעבען געווארען צום געריכט. צווישען די אנפאלער זענען אויך געווען רייכע פויערים, וואס פערמאגען אפילו אייגענע מיהלען.

די יודישע קאלאניסטען פון דער קאלאניע פערלאנגען, אז מען זאל די שולדיגע געבען א שווערע שטראף, אנווייזענדיג, אז דער אנפאל איז געווען ארגאניזירט מיט'ן צוועק צו פראוואצירען א פאגראם.

—:o:—

נאך לאנגע און שווערעליידען איז נעכטען געשטארבען אונזער געליבט קינד אין עלטער פון 3 יאהר נ"ע

איסר פייוויש בן ר' ברוך נ"י קליין

די לויה וועט פארקומען היינט זונטאג, 2 א זייגער בייטאג פון שפיטאל „אננא מאריא", ראקאטשינסקא 15, וועגען וואס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טרויערנדע פאמיליע.

דערמיט דריקען מיר אויס דעם טיפסטען מיטגעפיהל דער פאמיליע יאקובאוויטש צוליב'ן טויט פון זייער אונפערגעסליכער פרוי און מוטער

נ"ע ביילע יאקובאוויטש

המקום ינחם אתכם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים.

א. נעקריטש און פרוי.

DR. MED.

DONCHIN

ספעציאל-ארצט
פאר אויגען קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
קיין פוילען
נעמט אן
מאנטאג, דינסטאג, מיטוואך
און דאנערשטאג
פון 10—1 און פון 4—7 נ.מ.

מאניושקי 1
(Moniuszki) טעל. 9·97

Dr. med.

Pikielny

אוראלאג
ספעציאל-ארצט פאר
יריקע, בלאזען- און הארן-
קראנקהייטען

Nawrot 8

telefon 19-90
יאנפאנגט פון 4—7 אין אוונט

ווארנונג!

אזוי ווי עס האבען זיך בעוויזען אין שטאט פערשידענע נאכגעמאכטע
פעלד-בעטען, מאך איך בעקאנט דאס ג' פובליקום, אז די

עכט-פאטענטירטע בעטען עכט-פאטענטירטע

זענען פערזעהען נור מיט דער שוץ-מארקע

PALMA-PATENT

פאר וועלכע מיר זענען פעראנטווארטליך ביז 3 יאהר.
— צו בעקומען איז אלע געשעפטען. —

אויסערדעם, בעזיצען מיר שטענדיג אויף לאגער אין א גרויסען אויסוואהל

ניקעל-בעטען, אמעריקאנקעס,
ניקעל-קינדער-בעטען, קינדער-וועגעלעך,
טיש-בעטען, קינדער-בענקעלעך
מעטער-מאס, אויף רעדלעך.

מאטראצען געבעטע, שאטקאווע און קאנאדיקע.
קאזעטקעס און טאפטשאנעס.

בעטן: בעטלעך מיט ווענטלעך ווייס אדער ברוין 17 זל.. פאלאווע בעטלעך 14 זל.
רעעלע בעהאנדלונג. פאבריקס-פרייזען. זעמטליכע רעפעראטורן.

הורט! לאדז, פאלנאצנא 24, טעל. 31-85. דעטייל!

לאָדז. 21 יולי 1928

„נייער פאָלקסבלאַט"

לאָדז. 21 יולי 1928

דער נייער אַמעריקאַנער עמיגראַציע-געזעץ

צוליב די פיל פרעסע-בעריכטען, וועגען די ענדערונגען, וואָס די לעצטע זיצונג פון קאָנגרעס האָט געמאַכט אין די אימיגראַציע-געזעצען, גילטיג פון ערשטען יולי 1928, און צוליב דעם אַלגעמיינעם איינדרוק, אַז די בעשרענקונגען זענען פיל געמילדערט געוואָרען, איז כדאַי אַרומצורעדען די ענדערונגען און צו בעטראַכטען זייער בעדייטונג און ווירקונג, בעזונדערס, וואָס אַנבעלאַנגט יודישע וואַנדערער. פאַר איין נאַנג איז אויך נויטיג צו ערקלערען ווי די יעניגע, וועלכע וועלען געווינען פון די ענדערונגען דאַרפען זיך נוהג זיין פאַר דעם צוועק.

די וויכטיגסטע ענדערונג און אפשר אויך דער וויכטיגסטער געווינס איז וואָס קינדער פון בירגער ווערען בעפרייט פון דער קוואָטע ביז'ן עלטער פון 21 יאָהר.

ביז איצט איז די קוואָטע-פרייהייט פאַר אַזעלכע קינדער געווען גילטיג ביז 18 יאָהר, און צווישען די יאָהרען פון 18 ביז 21 האָבען זיי בלויז געהאַט פאָרצוג אין דער קוואָטע. אַנ'אַנדער געווינס, וואָס אַ פרוי, וועלכע איז געוואָרען אַ בירגערין איידער דעם ערשטען יוני, 1928, קריגט קוואָטע-פרייהייט פאַר איהר מאַן. אויב זי האָט בעקומען איהר בירגערשאַפט שפּעטער, קריגט דער מאַן בלויז פאָרצוג אין דער קוואָטע. די פרוי פון אַ בירגער איז פריי פון דער קוואָטע אָהן אונטערשיד ווען ער איז געוואָרען אַ בירגער.

אַ קליינע הנחה איז אויך געמאַכט געוואָרען פאַר קינדער פון פאַרמערס. אונטער דעם אַלטען געזעץ האָבען געאיבּטע ערד-אַרבּייטער, זייערע פרויען און קינדער אונטער 18 יאָהר אַלט בעקומען פאָרצוג אין דער קוואָטע. דער נייער געזעץ גיט די הנחה צו קינדער ביז 18 יאָהר אַלט.

דער נייער געזעץ טיילט איין די קוואָטע פון יעדע לאַנד אין צוויי העלפטען. 50 פראָצ. פון דער קוואָטע געהט צו עלטערן און אַמעריקאַנער בירגער, מענער און בירגערינס, און, וואו די קוואָטע איז מעהר, ווי 300, צו געאיבּטע ערד-אַרבּייטער און זייערע פאַמיליעס. די אַנדערע פופציג פּראָצענט געהט פאַר פרויען און קינדער אונטער 21 יאָהר אַלט פון פערואָנען, וואָס זענען געזעצליך איינוואוינער פון אַמעריקאַ. דאָס וואָס בלייבט איבער פון דער קוואָטע נאָכדעם ווי די אויסגערעכנטע קלאַסען זענען בעזאָרגט, קען פערוואַנדעט ווערען פאַר אַנדערע אַפּליקאַנטען פאַר וויזעס.

עס קומט אַלזאָ אויס, אַז כאָטש אַ מאַמע, וועלכע איז נישט קיין בירגערין קריגט אַ פאָרצוג אין דער קוואָטע פאַר איהרע קינדער אונטער 21 יאָהר אַלט, קען זי אָבער נישט קריגען קיין שום הנחה פאַר איהר מאַן.

די צווייט העלפט פון דער קוואָטע בעצוועקט די פעראייניגונג פון פאַמיליעס אַזוי ווייט ווי עס אַנבעלאַנגט עלטערן, קינדער און פרויען, אַזוי ווי די צאָהל פון אַזעלכע צוריסענע פאַמיליעס איז גרויס, זענען די אויסזיכטען זעהר שוואַך, אַז אַנדערע סאָרטען קרובים, נישט אַזעלכע נאָהענטע, זאָלען קענען אַריינקומען ספּעציעל פון מזרח-אייראָפּעאישע לענדער. פיל ווייטע קרובים, וועלכע האָבען שוין מיט יאָהרען צוריק געמאַכט אַפּליקאַציעס פאַר וויזעס ביי אַמעריקאַנער קאָנסולען און האָבען איינגיכען געזאָלט קריגען זייערע וויזעס. וועלען איצט פערלירען די פּריווילעגיע. זיי וועלען ערשט קענען קריגען די וויזעס נאָכדעם ווי די אַפּליקאַציעס פון פרויען און קינדער וועגען בעזאָרגט. דאָס זעלבע איז אויך ריכטיג וועגען די עמיגראַנטען, וואָס געפינען זיך אין אייראָפּעאישע האַפענס זינט 1923.

„רעקלאַראַנטען", אַזעלכע וואָס האָבען זייערע ערשטע פּאַפּירען, און עס דאַרף בלויז רוּיערען עטליכע חדשים ביז זיי וועלען קריגען זייערע צווייטע פּאַפּירען, דאַרפען וואַרטען ביז זיי וועלען ווערען פולע בירגער. דאַן וועלען זיי קענען ברענגען זייערע פאַמיליעס פריי פון דער קוואָטע, אָהן שום שוועריגקייטען, און דערמיט וועלען זיי אויך אַ טובה טון אַנדערע אימיגראַנטען.

פאַר דער יודישער לאַגע אין אייראָפּע זענען די ענדערונגען נישט גינסטיג. ביז איצט פלעגען אַריינקומען אַ היפּשע צאָהל „קעפּ" און פאַמיליען, מענער פון וועלכע האָבען דאָ געפונען בעשעפטיגונג, געשיקט געלד צו זייערע פרויען און קינדער, און זייער היים-לאַנד האָט דערמיט געוואונען 2 זאַכען: אַ פערקלענערונג אין קאָנקורענץ פון אַרבּייט אָדער האַנדעל און אַ פערגרעסערונג פון געלד-אומזאַץ. איצט וועלען כמעט בלויז פרויען און קינדער קענען קומען אַהער צו מענער און פאָטערס וועלכע זענען שוין דאָ.

די רעגולאַציעס פאַר איבערברענגען קרובים זענען פאָלגענדיגע:

אין פאַלען פון פרויען און קינדער ביז 21 יאָהר אַלט, דאַרפען די מענער און עלטערן (בירגער, פערשטעהט זיך)! שיקען פּעטיציעס צום קאָמישענאר און אימיגריישאָן אין וואַשינגטאָן.

וואָס אַנבעלאַנגט געאיבטע ערד-אַרבייטער דאַרף אַנ'אַמעריקאַנער פאַרמער שיקען אַנ'אַפּידייוויט צום עמיגראַנט, אָנגעבען וויפיל לאַנד ער בעזיצט, אויב און ווי ער איז פערוואַנדט צום עמיגראַנט, זיין פינאַנציעלען צושטאַנד, און מוז גאַראַנטירען נישט נאָר, אַז דער עמיגראַנט וועט נישט פאַלען צו לאַסט נאָר אויך, אַז אַלץ מעגליכעס וועט געטון ווערען צו געפינען פאַר איהם בעשעפטיגונג אויף אַ פאַרם. אַ דירעקטער צוזאָג פון בעשעפטיגען איהם טויג נישט, ווייל דאַן וואָלט דער עמיגראַנט קענען הייסען אַ קאָנטראַקט-אַרבּייטער.

כאָטש קיין פעסטע רעגולאַציעס זענען דערווייל נישט בעשטימט געוואָרען וועגען דעם, איז עס פערשטאַנען, אַז נישט-בירגער, וועלכע ווילען אַריבערברענגען זייערע פרויען און קינדער, דאַרפען זיי שיקען אַפידייוויטס, אַזוי ווי ביז איצט.

די יעניגע, וועלכע האָבען שוין געשיקט פּעטיציעס פריהער פאַר פאָרצוג צו קינדער צווישען די יאָהרען פון 18 ביז 21. דאַרפען נישט שיקען נייע פּעטיציעס זיי זאָלען קומען פריי פון דער קוואָטע. די אַמעריקאַנער קאָנסולען וועלען אויטאָמאַטיש זיי איבערשטעלען אין דער ראָזינער קלאַס.

ניו-יאָרק, (יט"אַ).

אייזיק ל. אזאַפּסקי.

ווען עס קלינגען די גרויסע גלאָקען פון דער בעריהמטער „נאָטער=דאַם"=קירכע.

(אַ בריף פון פאַריז).

דער עולם אין פראַנקרייך איז גלייכגילטיג צו דער פּאָליטיק, די דאָזיגע גלייכגילטיגקייט ענטוישט זעהר די רוסישע און דייטשע לינקע אינטעליגענטען, וואָס קומען אין פּאַריז זעהן „רעוואָלוציע" און „עראַנגעל". די דאָזיגע אינטעליגענטען זעהן אויס ווי יונגעלייטלעך נאָך דער חתונה, וואָס פאַלען אַריין אין אַ פאַמיליע, וואָס האָט שוין אַ צעהנדליג יאָהר הינטער איהרע האָניג מאָנאַטען. אין נישט אומזיסט האָט מיר אַ פראַנצויזישער שריפטשטעלער געזאָגט נאָך אַזאַ שמועס אין געזעלשאַפט פון עטליכע דייטשע און רוסישע געסט.

— „מען קען דאָך נישט פאָדערען, אַז מען זאָל מיט דער רעפּובליק אַלע מאָנטאָג און דאָנערשטאָג תנאים שרייבען און טעלער ברעכען. זיי פערגעסען, אַז דאָס, וואָס זיי מאַכען איצט דורך האָבען מיר שוין דורכגעמאַכט מיט הונדערט צוואַנציג יאָהר צוריק און נישט איינמאָל נאָר פיער מאָל, וויפיל איז דער שיעור?

און וואָס אַנבעלאַנגט אַ סאָציאַלע רעוואָלוציע איז נאָך דאָ צייט. רעוואָלוציעס מאַכט מען נישט, נאָר זיי מאַכען זיך, און אַז זיי זענען ניטאָ, מסתמא קענען זיי נישט זיין".

און אין דעם זין איז ער גערעכט געווען. איך בין געווען אויפ'ן טורעם פון „נאָטער-דאַם" און בעטראַכט די גרויסע גלאָקען. לעבען מיר זענען געשטאַנען עטליכע רוסען און דייטשען און געפּרובט ווי אַ שאָקעל טון. זיי האָבען זיך געקוועטשט און די גלאָקען האָבען זיך נישט גערירט פון אָרט.

— „און דאָך האָבען זיי דאָך אין דער פראַנצויזישער רעוואָלוציע אַזוי לייכט זיך געוויגט!"—האָט דער רוסישער שריפטשטעלער פון מאָסקווע מעלאַנכאָליש געזאָגט.

— „דאָס האָבען אייגענע פראַנצויזישע הענד געטרייסעלט—האָט דער היטער, וואָס האָט אונז בעגלייט, געזאָגט—פון פרעמדע הענט און פרעמדען ווילען וויגען זיך נישט די גלעקער פון „נאָטער-דאַם". זיי שלאָגען ערשט דאַן שטורעם, ווען דער הייסער אָטהעם פון פּאַריזער מאַסען יאָגט דורך זיי".

און דעריבער האָבען טאַקע די פּאַריזער זיך ווייניג אינטערעסירט מיט דער פייערדיגער ערקלערונג פון דער רעגירונג, וועגען פיהרען אַ קאַמף מיט די קאָמוניסטען. דאָס ווייסען די קאָמוניסטען אַליין אויך, וואָרום אין אַ לאַנד, וואו אַלץ איז געטיילט, וואו יעדע אַכט מענשען פון צעהן האָבען ערגעץ אַ הייזקע אָדער אַ שטיקעל ערד, אָדער אַ פּעקעל אַקציעס, אָדער עטליכע טויזענט פראַנק אין שפּאָר-קאַסע. קען מען נישט האָפען, אַז זי וועט געהן איינפיהרען רוסישען קאָמוניזם אָדער ברעכען פון סענסאַציע וועגען די אייגענע שויבען.

פאַר די וואַהלען איז דאָס געווען נויטיג, נאָך די וואַהלען איז דאָס אַ פּאָזע.

דער בעסטער בעוויז איז געווען דער שטרייק פון די אָמניבוסען אַרבּייטער, וואָס די קאָמוניסטען האָל. ען שוין עטליכע יאָהר אין איין פיהרען. און יעדעס מאָל, ווען זיי ערקלערען איהם (ער ווערט ווי אַ קדחת יעדען יאָהר ערקלערט), געהען די אָמניבוסען נאָך פּינקטליכער ווי אין אַ געוועהנליכען טאָג.

ניין, ביי אַ לאַנד, וואָס מוז אויסשרייבען ביי איהר פערהעלטניסמעסיג קליינער אינדוסטריע צעהנדליגער טויזענדער אַרבּייטער פון אויסלאַנד, קען מען קיין קאָמוניסטישע רעוואָלוציע נישט ערוואַרטען.

דאָס איז אָבער קיין בעוויז נישט, אַז לאַנגזאַם רוקט זיך די נאַציאָן לינקס. און אפילו דער איצטיגער פּאַרלאַמענט, וואָס איז פערשריען געוואָרען פאַר אַ רעכטען, איז אַ סך לינקער, ווי מען האָט זיך עס פאָרגעשטעלט. דאָס האָבען בעוויזען די וואַהלען פון פּאַרלאַמענט פּרעזידענט. ביז איצט איז געווען פּאָרזיצענדער דער סאָציאַליסט בואיסאָן. דאָס מאָל האָבען די רעכטע, גלויבענדיג אין זייער זיג געוואָלט האָבען זייערען אַ פּרעזידענט.

— מיר האָבען געזיגט דאָרף דער אָנפיהרער פון „שאַמבר" זיין אַ אונזעריגער-האָט דאָס געהייסען.

ביי די וואַהלען אָבער האָט זיך אַרויסגעשטעלט דער היפּך. דער סאָציאַליסט בואיסאָן האָט בעקומען 327 שטימען און דער רעכטער פראַנקלין בויאָן האָט בעקומען 242. דאָס זעלבע איז אויך געשעהן מיט די פיער וויצע-פּרעזידענטען. דריי זענען אויסגעקליבען געוואָרען לינקע, ביי דעם פערטען האָבען די רעכטע נישט אויף אַ געלעכטער אָנגעהויבען אַ שלאַכט, וואָרום לויט די גרויס פון זייער פראַקציע האָבען זיי על פּי יושר בעדאַרפט האָבען כאָטש איין וויצע פּרעזידענט. אויב ביי די וואַהלען פון בואיסאָן'ען האָט מען צוגערעכענט דעם זיג צו פּערזענליכע סימפּאַטיעס וואָס אַ גרויסער טייל דעפּוטאַטען האָבען צו איהם, האָט דאָס אין דעם פאַל פון דעם וויצע-פּרעזידענט געטראָגען אַ ריין פּאָליטישען כאַראַקטער. עס איז געווען, קען מען זאָגען, דער פּרובשטיין פון די פּאָליטישע סימפּאַטיעס.

געזיגט האָט דאָ אויך דער לינקער קאַנדידאַט. אמת, די אַלטע גלעקער פון „נאָטער-דאַם" אין האָטעל דע וויל האָבען נישט געקלונגען, אָבער דאָס איז נישט וויכטיג. נישט אַלע מאָל, ווען מען קלינגט, איז אַ חגא. די פּאָליטישע עפּאָכען לעבען און שטאַרבען, ווי די זומער פויגעלעך. בשעת דאָס קינד ווערט געבוירען שטאַרבט די מוטער. בשעת די גלעקער קלינגען צו דער לויה פון דער אָרדנונג, וואָס איז געשטאָרבען, בעגריסען זיי גלייכצייטיג דאָס נייע געבוירענע קינד. פריהער אָבער מוז די אַלטע אָרדנונג אויסטראָגען די נייע, ווער עס וויל זי ערמאָרדען פאַר דער צייט, ערמאָרדעט אויך דאָס קינד צוזאַמען מיט דער מוטער. אָט פאַר וואָס די גלעקער פון „נאָטער-דאַם" האָבען זיך נישט געוואָלט ריהרען, ווען די דייטשע און רוסישע געסט האָבען זיי געוואָלט שאָקלען.

אייראָפּא זוכט „סטאַביליזאַציע", זי וויל געפינען דעם באָדען אונטער די פיס בכדי זי זאָל זיכער קענען ווייטער געהן. פראַנקרייך איז אין אַ סך זאַכען צוריקגעשטאַנען אין דער מאָדערנער ענטוויקלונג. די מלחמה האָט אַ סך צושטערט, זי מוז ערשט אויפבויען ריכטיג איהר אינדוסטריע, זי זאָל האָבען דעם קלאַס, וועלכער זאָל אין דער צוקונפט די נייע אָרדנונג אַריינפיהרען—דעם אַרבּייטער-קלאַס. און דאָס פערמאָגט זי נאָך נישט, ווי דייטשלאַנד. און דאָך האָט זי הונדערט דעפּוטאַטען סאָציאַליסטען. דאָס בעווייזט, אַז אָהן די יונגליך מיט די אָפענע בייראָנ'ס קראַגען און די ספּאָרט קאָסטיומען, מיט די טאַשמעס אַרום די פיס און די לאַנגע האָר אויפ'ן קאָפּ, טראָץ דעם, וואָס אין די פראַנצויזישע טעאַטערן שפּרינגט מען נישט קיין קאָזעליקעס און מען מאַכט נישט קיין פּראָלעטקולטישע פּורים-שפּילען, איז דער סאָציאַליסטישער געדאַנק שטאַרק פערשפּרייט.

ד. א—ן.

אז די זון האָט זיך צוהיצט...

(אַ בריף צום „נייעם פאָלקסבלאַט" פון איוואָניטש).

דער ערשטער סעזאָן האָט זיך שוין דאָ פערענדיגט. די אַלטע קור-געסט פאָהרען זיך שוין פאַנאַנדער, און ס'האַלטען אין איין אָנקומען נייע.

ווי אויף בעשטעלונג האָבען זיך בעוויזען שעהנע זומער-טעג, אַנ'ענין וואָס וועגען דעם האַלט מען אין איין רעדען און אויסקוקען, ווען וועט זיך שוין ענדליך בעווייזען די ליכטיגע זון.

די גאַנצע צייט איז דאָ געווען קאַלט, ס'האָט גערעגענט. דער עולם האָט זיך נישט אַרויסגעוויזען פון די האָטעלען. געטראָפען האָט מען זיך נאָר אין די קאָרידאָרען פון די בעדער. אפילו וואַסער-טרינקען זענען נישט אַלע געגאַנגען צום קוואַל, מ'האָט געשיקט די דינערשאַפט ברענגען וואַסער אין האָטעל און די מצוה פון טרינקען האָט מען אויסגעפיהרט אין דערהיים.

אָבער ווי געזאָגט, דער צווייטער סעזאָן איז געקומען און ס'האָט זיך אַלץ געענדערט. קודם כל האָט זיך געענדערט די פּ ר י י ז ע ן אויף די קור-טאַקסעס און בעדער. די, וואָס האָבען נאָך געהאַט אַלטע בילעטען פונ'ם ערשטען סעזאָן האָבען טאַקי איצט געמוזט צוצאָהלען די דיפערענץ; געשטיגען האָבען אויך די פּרייזען אויף די צימערען אין די האָטעלען פון „זאַקלאַד" און אפילו אין די פּריוואַטע וואוינונגען און פּענסיאָנאַטען, הגם אין די פּריוואַטע זענען נאָך געווען פיל לעדיגע צימערען. די אינהאַבער פון די פּריוואַטע האָטעלען און פּענסיאָנאַטען זענען אַרומגעגאַנגען מיט אַראָפּגעלאָזטע נעזער: אויב דער וועטער וועט זיך נישט ענדערען, אויב ס'וועט זיך נישט אָנהויבען קיין אַנלויף פון קור-געסט, שטעהען זיי אין געפאַהר. אינ'ם ערשטען סעזאָן היי-יאָהר איז אַרויסגעגעבען געוואָרען מיט עטליכע הונדערט קור-טאַקסעס ווייניגער ווי פאַראַיאָהרען. פאַראַיאָהרען האָט אויסגעפעהלט וואוינונגען פאַר די קור-געסט, האָט מען דערווייל צוגעבויט נייע: פיל נישט-היגע אונטערנעהמער, צוו. זיי אַ בעדייטענדע צאָהל יודישע פון פערשידענע שטעט, האָבען אויסגעבויט נייע ווילעס און זיי פערדינגען זיי אויף פּענסיאָנאַטען א.א.וו. די קור-געסט בעמיהען זיך געוועהנליך זיך איינצואָרדנען אין „זאַקלאַד", איז טאַקע דאָרט געווען אַלץ פערדינגען און אין די פּריוואַטע — איז געווען לעדיגלעך. ס'איז אָבער געוואָרען אַ שעהנער וועטער, די למודים אין די שולען האָבען זיך געענדיגט און ס'האָבען אָנגעהויבען אָנקומען נייע מאַמעס מיט קינדער, נייע פּנים'ער האָבען זיך בעוויזען אויפ'ן „דעפּטאַק", וואוהין אַלץ האָט זיך אַרויסגעלאָזט.

הייניגס יאָהר מאַכט עס אַנ'איינדרוק, אַז יודען איז דאָ ווייניגער, ווי געוועהנליך: אַנשטאָט ווי אַלע מאָל 70—80 פּראָצענט בילדען זיי היי-יאָהר קוים אַנ'ערך 60 פּראָצ. פון דער אַלגעמיינער צאָהל קור-געסט. אָבער אויפ'ן דעפּטאַק זעגען זיי נאָך אַלץ אין דער מעהרהייט און דער אָרקעסטער, וואָס שפּילט צוויי מאָל אַ טאָג, האַלט ווייטער פון דער טראַדיציע פרייטאָג און שבת צו שפּילען ספּעציעלע יודישע נגונים, אָנהויבענדיג פון... „קאַווקאַזער שקיצען" פון איפּאָליט איוואַנאָוו ביז צו די נגונים פון „דיבוק" און אַ פּשוט'ן „פרעליכס".

אויפ'ן דעפּטאַק בילדען זיך דאָ און דאָרט גרופּען — כמעט שטענדיגע — לויט אַלע כללים. דאָרט זעהט איהר אַ גרעסערע גרופּע — וואָס איז שטענדיג פּערטון — דאָס איז דער „קאָמיטעט": די אָרימע קראַנקע, וואָס קומען אַהער פון אַלע עקען פּוילען, ווערען נישט איבערגעלאָזט אויף הפקר. יעדעס יאָהר ווערט דאָ געבילדעט אַזאַ

(ענדע זעה 7-טע זייט).

ניי·ער פאָלקסבלאַט

דאס לאָדזער לעבען

ניי·ער פאָלקסבלאַט

22
זונטאָג
—
ה
אב תרפ"ח

יולי
זון-אויפגאַנג 3.45
זון-אונטערגאַנג 7.43

אַנ׳אַדרעס צום מלוכה=פּרעזידענט
פון דעם אַלעקסאַנדערער רב י. מ. דאַנציגער.

(—) נעכטען האָט דער היגער סטראַאָסטאַ איבערגעשיקט דעם מלוכה־פּרעזידענט אין וואַרשאָ אַנ׳אַדרעס פון אַלעקסאַנדערער רב, וועלכער איז געשריבען געוואָרען אין פּויליש און אין העברעאיש מיט פאָלגענדען אינהאַלט:

„אונזערע חכמים זאָגען, אַז דער גורל פון יערען פאָלק איז ענג פערבונדען מיט׳ן גורל פון דעם פאָלקס הויפּט־אָנפיהרער, וועלכער אינטער־לינט אַ ספּעציעלער השגחה פון גאָט. איבערדעם, איז יעדער טריט און יעדער טאַט, וואָס דער אָנפיה־רער פון פאָלק טוט, אַ פון פריהער־אוים אויס־גערעכענטער. דעריבער האָט די ערשיינונג פון העכס־טען חסד, וואָס דו האָסט אונז בעוויזען — איבער־צוטרעטען די שוועל פון אונזער שטאָט, בעת דיין לעצטער רייזע, אַרויסגערופען אין אונז אַנ׳אויסער־געוועהנליכען איינדרוק און דער גרויסער טאָג וועט איינגעקריצט ווערען אין דעם היסטאָרישען־טאָוועל פון אונזער שטאָט.

„דערלויב, אַלזאָ, הויכגעשעצטער הער מלוכה־פּרעזידענט אויסצודריקען דיר די העכסטע כבוד־געפילען צוזאַמען מיט אַ הערצליכע ברכה, וואָס קומט אַרוים פון די טיפענישען פון האַרץ פון אַ פּוילישען בירגער און אַ זוהן פון יורישען פאָלק, וואָס זיין שטרעבונג איז אייביג געווען צוזעהן אַ בעפרייט, פּויליש פאָלק אויף דער בעפרייטער, פּוילישער ערד און אַ גרוים פאָלק אונטער דיין אָנפיהרונג.

„דו ביזט דאָך דער טרייער פיהרער, וועלכער טראָגט הויך דעם גערעכטיגקייטס־פאָהן פאַר אַלע איינוואוינער פון דער פּוילישער ערד גלייך אָהן אונ־טערשיד פון ראַסע און רעליגיע.

„דו ביזט די פערקערפערונג פון די תהלים־ווערטער, וועלכע לויטען:

„ער וועט משפט׳ן די אָרימע פון פאָלק, און וועט אַרויסראַטעווען די זיהן פון די אָרימע און דעם געוואַלדטעטער וועט ער אונטערטעניג מאַכען, (תהלים עב, פּ. ד.) דעריבער וועט דיר מקוים ווער־רען די נביאות פון בעל־התהלים: „זיין נאָמען וועט זיין אויף אייביג, אַזוי לאַנג, ווי ס׳וועט זיין די זין, וועט זיין נאָמען בלייבען אַ ירושה, מיט זיין נאָמען וועט מען זיך בענשען און אַלע פעלקער וועלען איהם גרוים האַלטען" (תהלים ע"ב, פּ. י"ז).

„זאָל דער דאָקומענט רינגען אַלס שלום־צייכען, און אַלס צייכען פון די הערצליכסטע בעציהונגען, וועלכע האָבען אייביג געהערשט צווישען פּוילישען פאָלק און דעם פּוילישען בירגער, וואָס שטאַמט פון יורען! געבענשט זאָלסטו זיין אין דיין אַנקומען, געבענשט זאָלסטו זיין אין דיין אַוועק־געהן!

דעם הויכגעשעצטען הער מלוכה־פּרעזידענטס נידריגער דינער:

יצחק מענדיל דאַנציגער

אויבער־ראַבינער אין אַלעקסאַנדער".

דאַנק-בריף פון מלוכה-פּרעזידענט
פאַר׳ן אַלעקסאַנדערער רב.

פון אַלעקסאַנדער טעלעפאָנירט מען אונז: דורך דער פערמיטלונג פון לאָדזער וואָיעוואָדע ה׳ יאַשטשאָלט האָט דער מלוכה-פּרעזידענט מאָש-טשיצקי צוגעשיקט דעם אַלעקסאַנדרער רב ר׳ יצחק מאיר זינגער שליט"א אַ דאַנק בריף פאַר דער אויפנאַהמע, וועלכע ס׳האָט איינגעאָרדנעט די אַלעקסאַנדרער קהלה בעת׳ן מלוכה פּרעזידענט׳ס בעזוך אין אַלעקסאַנדער.

רעזערוויסטען אויף מיליטער=איבונגען.
פעראָרדנונג פון גענעראַל מאַלאַכאָווסקי.

(—) עהערנעכטען האָט דער קרייז קאָרפּוס קאָ-מאַנדיר, גענעראַל מאַלאַכאָווסקי אַרויסגעגעבען אַ פעראָרדנונג וועגען רופען רעזערוויסטען אויף מי-ליטערישע איבונגען.

אויף די איבונגען ווערען גערופען סאָלדאַטען און אונטעראָפיצירען פון דעם יאָהרגאַנג 1901 פון פיעכאָטע, טאַנקס און פערבינדונגס-מיליטער.

אונטעראָפיצירען פון די יאָהרגענג: 1902, 1900, 1899, ווי אויך אינטעראָפיצירען פון די יאָהרגענג 1898, 1891, און 1890, וועלכע האָבען צוליב פערשידענע סבות נישט מיטגעמאַכט די אי-בונגען אין פערגאַנגענעם יאָהר.

די אַלע שערגאָווצעס, פון די פליה-און באַ-לאָנען אָפּטיילונגען, וועלכע האָבען פאַר־יאָהרען בעקומען אַנ׳אָרדאָטשענער און רעזערווע שערגאַוו-צעס פון פליה מיליטער פון יאָהר 1901.

די אַלע אויבען אויסגערעכענטע, וועלכע וואוי-נען אין די ראַיאָנען פון די פּאָליציי-קאָמיסאַריא-טען 2, 3, 5, 8, 9 און 11, וועלכע האָבען נאָך די הויי-יאָהר נישט מיטגעמאַכט די איבונגען און האָ-בען נישט דערהאַלטען קיין „קאַרטע-פּאָוואָלאַניע", דאַרפען זיך מעלדען אין דער פּ.ק.או. אויף נאָוואָ-טאַרגאָווע 18 ביז׳ן 1-טען סעפּטעמבער ה.י.

וועגען אָפּליינען די איבונגען דאַרף מען אָנ-געבען אַ בקשה פון 1-טען, ביז׳ן 1-טען אויגוסט ה.י. אין פאַל ווען אויף דער בקשה וועט נישט זיין קיין ענטפער ביז׳ן 1 טען סעפּטעמבער ה.י., דאַרף מען זיך צושטעלען צו דער בעשטימטער מיליטער אָפּטיילונג.

בעפרייט פון די איבונגען זענען די אַלע, וועלכע האָבען היי־יאָהר געענדיגט דאָס מיליטער-דינסט, און זענען איבערגעטראָגען געוואָרען אין רע-זערווע, די וועלכע האָבען שוין היי־יאָהר מיטגע-מאַכט די איבונגען, די וועלכע האָבען שוין מיט-געמאַכט די בעשטימטע צאָהל איבונגען, ווי אויך די, וועלכע האָבען בעקומען אָדראָטשעניעס ביז׳ן יאָהר 1929 און די אַלע, וועלכע די פּ.ק.או. האָט דערלויבט צו פערברענגען אין אויסלאַנד, און די וועלכע פערברענגען אין אַרעסט.

פערטרעטער פון אַרבייטס-מיניסטער
און דער פאַרמאַצעווטען=שטרייק אין דער קראַנקען קאַסע.

(—) די צענטראַלע אָרגאַניזאַציע פון די פּראָ-פעסיאָנעלע פעראיינען פון גייסטיגע אַרבייטער האָט פערעפענטליכט אַ געשפּרעך, וואָס איהר דעלעגאַ-ציע האָט געהאַט מיט׳ן פערטרעטער פון אַרבייטס-מיניסטער, דירעקטאָר ליבאַרטאָוויטש מכּוח׳ן פאַר-מאַצעווטען-שטרייק אין דער לאָדזער קראַנקען-קאַסע.

ווי בעוואוסט איז דער שטרייק-אויסברוך גע-קומען פון צוויי סיבות: ווייל די פאַרמאַצעווטען האָבען אָפּגעזאָגט אויסצופיהרען די פעראָרדנונג פון דער קראַנקען קאַסע-פערוואַלטונג, צוצוגרייטען מע-דיצינען אויף זאַפּאַס און, צוליב דעם, וואָס זיי האָבען נישט בעקומען אויסצוצאָהלען די בונוסעס.

דירעקטאָר ליבאַרטאָוויטש האָט פערזיכערט דער דעלעגאַציע, אַז ער וועט באַלד אַרויסגעבען אַ פעראָרדנונג דער פערוואַלטונג פון דער קראַנ-קען קאַסע, אויסצוצאָהלען די פענסיע די שטריי-קענדע פאַרמאַצעווטען פאַר׳ן חודש יוני ה.י.

וואָס שייך ווידער די הויפּט שטרייק סבה — דאָס צוגרייטען מעדיצינען אויף זאַפּאַס, האָט די-רעקטאָר ליבאַרטאָוויטש צוגעזאָגט צונויפצורופען אויף מאָרגען, מאָנטאָג, אַ פאַך קאָנפערענץ, וועלכע וועט אַרויסגעבען אין דעם ענין אַ דעצידירענדע מיינונג.

אויפרוף וועגען הילף
פאַר די נשרפים אויף בזשעזשינער 40.

(—) דער הילפס-קאָמיטעט, צו ערטיילען הילף די נשרפים פון בזשעזשינער 40 בעט אונז אָפּצו-דריקען פאָלגענדען אויפרוף:

„מיט איניגע טעג צוריק זענען 15 פאַמיליעס, אַ דאַנק דער שרפה אויף בזשעזשינער גאַס גע-בליבען אָהן דאַך איבער׳ן קאָפּ און אָהן שום מיט-לען צום לעבען.

דער וועה-געשריי פון די פערצווייפעלטע פאַ-מיליעס האָט זיך אָנגעשלאָגען אין איניגע וואָרי-מע הערצער, וועלכע האָבען געגעבען אַ צושטייער, וויפיעל זיי האָבען געקענט, אויף צו העלפען איינאָרדנען די אָרימע נשרפים.

„די עטליכע הונדערט זלאָטים אָבער, וואָס זענען געזאַמעלט געוואָרען פון איניגע גוטהאַרצי-גע מענשען זענען, ווי אַ טראָפּען אין ים, קייגען די געברויכען, פון די נשרפים און מיר רופען דע-ריבער דער היגער בעפעלקערונג, מיטצוהעלפען איינצואָרדנען די אויבענדערמאָנטע נשרפים, יעדער לויט זיינע כחות".

„דער הילפס-קאָמיטעט פאַר די נשרפים פון בזשעזשינער 40".

לאָדזער זשורנאַליסטען - פערוויילונג
היינט וועט גאַנץ לאָדז זעהן ווי מ׳קען פרעכטיג פערברענגען אַ טאָג.

(—) היינט טרעפט זיך גאַנץ לאָדז אויף דער זומערדיגער פּרעסע-רעדוטע. דער אָנהויב פון דער רעדוטע וועט אָנגעזאָגט ווערען דורך „הערמאַטען-שאָסען".

די ספּאָרט-שפּילען מיט אָנגעזעהענסטע פּוי-לישע ציקליסטען און באָקס-מייסטער, קופּקע און שטיבע, וועלען זיך אָנהויבען פונקט האַלב 5 נאָכ-מיטאָג; בעת דעם אַמעריקאַנער וועט-לויף אויף 50 קילאָמעטער, וועט מען אין פּובליקום קענען געווינען 2 ראָווערען פון דער מאַרקע „אַצעאָן" פון דער פירמע „דאָבראָפּאָל", פּיעטריקאָווער 73.

די פרעהליכע נאַכט אין קאַבאַרעט וועט זיך אָנהויבען אין זאַל 9 אַ זייגער אין אָוונד, עס נעהמען אָנטייל אַלע אַרטיסטען פון שטאָטישען און פּאָפּולאַרני טעאַטער און פון „גאַנג", נאָך דער קאַבאַרעט פאָרשטעלונג טאַנץ ביז אינדערפריה.

די פאַנטען-לאָטעריע איז זעהר אַ רייכע, פאַר איין זלאָטע קאָן מען געווינען ווערטפולע חפצים ווי: אַ לעבעדיגען באַראַן, ראָווערען, מאַנופאַקטור, זיידענשטאָף, טיבער, זעק צוקער, מעהל א. א. וו.

די קינדער-פערוויילונג הויבט זיך אָן פונקט 3 אַ זייגער און וועט דויערען ביז 5. די קינדער וועלען בעקומען פערשידענע מתנות.

די קינדער וועלען אויך פאַר אַ מינימאַלען אָפּצאָהל קענען פאָהרען אויף אייזלעך.

בלומען צו ד״ר ב׳לימען-שלאַכט האָבען צו-געשטעלט די שטאָטישע פלאַנצאַציעס און ה׳ וו. סאַלוואַ.

ווער ווייס אַלזאָ, ביי אַזאַ גראַנדיעזע פער-וויילונג בלייבען אין דער היים?

אַנ׳אַעראָפּלאַן אויף דער היינטי-גער פּרעסע-רעדוטע אין העלענאָף

שפּעט ביינאַכט ווערען מיר געוואוירע, אַז אויף דער איינלאַדונג פון לאָדזער זשורנאַליסטען סינדי-קאַט האָט דער בעריהמטער פּוילישער לופט-פלי-הער קאַפּיטאַן פּעטערעק מוריע געווען, אַז ער קומט היינט אויף דער פּרעסע רעדוטע אין העלענאָוו און ער וועט איבער׳ן פּלאַץ אויספיהרען אַ רייהע דרייס-טע און עמאָציאָנעלע פליה-איבונגען.

פּראָפּאַגאַנדאַ=פליה.

(2) אין דעם דינסטאָג׳דיגען פּראָפּאַגאַנדאַ-פליה איבער לאָדז וועט אָנטיילנעהמען דער וואָ-יאָוואָדאַ יאַשטשאָלט.

קאָנפערענץ פון קר.-קאַסע
מיט פּריוואַטע אַפּטייקען.

(—) נעכטען איז פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ צווישען דער קראַנקען-קאַסע-פערוואַלטונג מיט די בעזיצער פון פּריוואַטע אַפּטייקען, אויף וועלכער ס׳איז אַרומגערעדט געוואָרען די ראַבאַט-פראַגע פאַר דער קראַנקען-קאַסע.

צוליב דעם, וואָס די קראַנקען-קאַסע האָט גע-פאָדערט 30 פּראָצ. ראַבאַט, און די אַפּטייקען-בע-זיצער האָבען נישט געוואָלט מעהר געבען, ווי 15 פּראָצ. איז נישט געקומען צו קיין פערשטענדניש, און עס איז בעשלאָסען געוואָרען, צו געבען דער קראַנקען-קאַסע אַנ׳ענדגילטיגען ענטפער ערשט נאָך דער אַלגעמיינער פערזאַמלונג פון די אַפּטי-קען, וועלכע וועט פאָרקומען נאָהענסטען דינסטאָג.

וועגען אָנווענדען די אַמנעסטיע
האָט דערהאַלטען אַ צירקולאַר די לאָדזער וואָיעוואָדזטווע.

(—) אין צוזאַמענהאַנג מיט׳ן אַריינגעהען אין קראַפט פון דער אַמנעסטיע, האָט די לאָדזער וויאָ-יעוואודזטווע דערהאַלטען אַ צירקולאַר פון אינערן-מיניסטעריום וועגען שענקען געוויסע שטראָפען.

אַזוי ווערען אינגאַנצען אַנולירט די אַדמיני-סטראַטיווע און אָרדנונגס-שטראָפען אָהן אונטער-שיד פון דער גרויס, אויב די פערברעכענס זענען בעגאַנגען געוואָרען פאַר׳ן 3. מאַי ה. י. כאָטש די שטראָפען זענען אַרויפגעלעגט געוואָרען שפּעטער.

עס געניסען נישט פון דער אַמנעסטיע: די, וואָס זענען בעשטראָפט געוואָרען פאַר שמוגלען, פאַר צורעדען צו פּראָסטיטוציע אין האָטעל-איי-גענטימער, ביי וועלכע ס׳איז געטריבען געוואָרען פּראָסטיטוציע.

די הלואה
פאַר דער קראַנקען=קאַסע.

(—) ווי מיר דערוויסען זיך, איז די שאַצונג פון דעם קראַנקען-קאַסע-פערמעגען אויף וועלכען זי זאָל בעקומען אַ הלואה פון דער לעמבערגער פערזיכערונגס געזעלשאַפט, שוין געמאַכט געוואָרען.

די דערמאָנטע געזעלשאַפט ערטיילט דער קראַנקען-קאַסע אַ הלואה פון צוויי מיליאָן זל., וועלכע ווערען בעשטימט אויף אויסצופערטיגען די בנינים אין טושינעק

רעהאַביליטירטע
פון עדות=אַליביסטען.

(—) אין צוזאַמענהאַנג דערמיט, וואָס דאָס געריכט האָט אַרויסגעלאָזט אויף דער פריי די עדות-אַליביסטען אין רידזעווסקי פּראָצעס, וועלכע זענען בשעתו אַרעסטירט געוואָרען פאַר פאַלש עדות-זאָ-גען, האָט דער מאַגיסטראַט בעשלאָסען זיי צוריק אָנצונעהמען אַלס סעזאָן אַרבייטער.

„BLASKOLIN"

„BLASKOLIN" ענטהאַלט אין זיך אַלע מעלות פון דער בעסטער זייף מיט די רייניגונגס-איינגעשאַפטען פון בענזין.

„BLASKOLIN" וואַשט און רייניגט די פערפעטסטע מאַטעריאַלען און וועש.

„BLASKOLIN" וואַשט און רייניגט די דעליקאַטסטע וואָלענע שטאָפען, בוימוואָלענע און זיידענע, ווייסע או קאָלירטע אָהן שום שאָדען פאַר דעם שטאָף און קאָליר.

„BLASKOLIN" בעזיצט אַ ספּעציפישען גערוך פון צולאָזונגס-מאַטעריאַלען, וועלכע געהען אַרויס אין זייער צוזאַמענשטעל. דער גערוך געהט נישט אַרויס אין די געוואַשענע זאַכען.

„BLASKOLIN" אין די מאָס קאָנצענטרירטע זייף ⅔ קילאָ פון „Blaskolin" פערטרעט איין קילאָ פון דער בעסטער זייף אין פאַל פון שמוציג פערפעטסטע וועש, דאַרף מען די וועש איינווייקען אין די געריבטע מידלינגעס פון „בלאַסקאָלין", צוזאַמענגענומען איבערוואַשען אויס׳ן איינזייפען אויס מיט דער „בלאַסקאָלין"-זייף.

ווער עס פּראָבירט איין מאָל די זייף „Blaskolin" וועט אויף שטענדיג אַוועקוואַרפען אַלערליי אַנדערע וואַש-מיטלען.

Wielkopolska Wytwornia Chemiczna
„BLASK" S-ka Akc.
POZNAŃ, Aleje Marcinkowskiego 5.
Przedstawiciel:
J. ORDON, Łódź, Lipowa 47

טראַמוואַי דער׳הרג׳עט דריי מענשען

איז איין נעכטיגען טאג איז עס געשעהן.

(2) נעכטען זענען אין לאָדז געשעהען דריי שוידערליכע טויט־פאַלען דורך איבערפאָהרען פון טראַמוואַי:

דער 29־יעהריגער מאַקס קרעבס פון נראַבאָוואַ 31 איז נעכטען אינדערפריה געגאַנגען צו דער אַרבייט, אויף עק מיליאָנאַווא און קילינסקי איז אַהרכגעגאַנגען דער טראַמוואַי נומער 4, אַזוי ווי אויף דער דערמאָהנטער שטעל איז נישט פעררהאַן קיין סטאַציע, האָט קרעבס געוואָלט אַרויפשפּרינגען אויפ׳ן ערשטען טראַמוואַי. ער האָט זיך אָבער פערטשעפעט און איז אַרונטערגעפאַלען אונטער די רעדער פון צווייטען טראַמוואַי. ס׳איז געוואָרען אַ שרעקליך געוואַלד, דער מאָטאָר־פיהרער האָט אָפּגעשטעלט דעם טראַמוואַי און פון אונטער די רעדער האָט מען אַרויסגענומען דעם קערפער פון קרעבשן מיט אָפּגעשניטענע פיס און אַ צוקוועטשט שטען קערפער. מ׳האָט אַרויסגערופען די פּאָגאָטאָוויע. דער דאָקטאָר האָט אָבער שוין קאָנסטאַטירט דעם טויט פון אומגליקליכען.

דער דער׳הרג׳עטער איז אַ זוהן פון אַ היגען אינדוסטריעלער.

אַ צווייטער טויט־פאַל איז פאָרגעקומען פאַר׳ן הויז פון אַלעקסאַנדראָווסקאַ 188. 12 אַ זייגער ביינאַכט איז פון אַלעקסאַנדרער אָנגעקומען דער טראַמוואַי, וועלכער איז געגאַנגען אויף באַלוטער מאַרק. אויף אַלעקסאַנדראָווסקאַ 188 איז דער טראַמוואַי מיט׳ן גאַנצען אימפּעט אַרויף אויף אַ פוהר, איינגעשפּאַנט אין איין פערד, וועלכע איז אַריינגעפאָהרען אין דערמאָהנטען הויז. דער רעוואָלטאַט פון צוזאַמענשטויס איז געווען אַ שרעקליכער, דער וואָגען איז צושמעטערט געוואָרען, דאָס פערד איז געבליבען טויט אויפ׳ן אָרט, דער 39־יעהריגער פוהרמאַן אַנדזשעי טשעלינסקי איז אַראָפּגעוואָרפען געוואָרען אונטער די רעדער פון טראַמוואַי. מ׳האָט אָפּגעשטעלט דעם טראַמוואַי, נאָר פון אונטער די רעדער האָט מען שוין אַרויסגענומען דעם טויטען קערפער פון טשעלינסקי׳ן. דעם טויטען קערפער האָט מען אָפּגעפיהרט אין פּראָזעקטאָריום. די שרעקליכע קאַטאַסטראָפע איז פאָרגעקומען צוליב דעם, וואָס דער פוהרמאַן האָט נישט געהאַט אָנגעצונדען קיין לאַמטערן הינטערן וואָגען, און דער מאָטאָר־פיהרער האָט איהם צוליב דעם נישט בעמערקט.

ס׳איז נאָך נישט אַ חודש דורך דער חודש פון די צוויי שוידערליכע טויט־פאַלען און שוין נאָכמיטאָג האָט מען אונז מיטגעטיילט וועגן אַ דריטען שרעקליכען אומגליקס־פאַל דורך אַ טראַמוואַי־איבערגעפאָהרען.

דער פאַל איז פאָרגעקומען אויף קילינסקי 125, דורך דער טראַמוואַי־ליניע נומער 4 איז אַדורכגעלאָפען אַ יונגעל פון אַ יאָהר 14. פּלוצלונג איז אָנגעקומען דער טראַמוואַי, און אין איין אויגענבליק איז דאָס יונגעל שוין געווען הינטער די רעדער פון טראַמוואַי. דאָס אומגליקליכע קינד איז פשוט צוקוועטשט געוואָרען און איז געבליבען טויט אויפ׳ן אָרט. דער פאַמיליען־נאָמען פון גע׳הרג׳עטען יונגעל איז דור פולווערמאַכער, אַ שילער. זיינע עלטערן וואוינען אויפ׳ן נרינעם מאַרק 6. אַ גאַנצען טאָג האָבען די עלטערן אויסגעקוקט אויף זייער קינד און נישט געוואוסט, וואו ער איז אַהינגעקומען. ערשט אינאָווענט האָבען זיי זיך דערוואוסט וועגן דעם שרעקליכען פאַל.

מיט דער לויה פון אומגעקומענעם פערנעמט זיך „חסד של אמת“.

שוידערליכע פאַמיליען־טראַגעדיע.

דער טרויעריגער אַנטראַקט פון אַנטאָני טראַקט.

(2) אויף סוכא־גאַס 2 נעבען שייבלער׳ס מאַרק האָט נעכטען פּאַסירט אַ שרעקליכע פאַמיליען טראַגעדיע: אויפ׳ן ערשטען שטאָק פון דערמאָהנטען הויז האָט געוואוינט דער 45־יעהריגער אַנטאָני טראַקט, מיט זיין 36־יעהריגע פרוי פראַנטשישקא, 17־יעהריגע טאָכטער העלענאַ און 7 יעהריגען זוהן ערוואַרד. טראַקט אַליין האָט געאַרבייט אין דער פאַבריק פון גוטמאַן און פערלבערג. די פרוי איז דער וועבעריי, ציגעל־גאַס 92 און די טאָכטער אין דער נאַכט־שיכט פון דער „ווירוועווער מאַנופאַקטור“.

טראַקט האָט זעהר שלעכט געלעבט מיט זיין פרוי, געווען אַ שרעקליכער שיכור און אַנ׳אויסגעלאַסענער מענש. זיין פרוי און קינדער האָט ער שרעקליך געשלאָגען און געפּייניגט. נעכטען 4 אַ זייגער אינדערפריה ווען די פרוי טראַקט איז מיט איהר קליין יונגעלע געשלאָפען אַליין אין דער וואוינונג, איז אָנגעקומען אַ שיכור׳ער טראַקט און אָנגעהויבען זיין פרוי צו שלאָגען. אין אַ שטאַט ויך לעגען שלאָפען, האָט ער געמאַכט אַנ׳אַוואַנטורע און אָנגעהויבען זיין פרוי צו שלאָגען. די פרוי טראַקט, ווי זי אַליין דערצעהלט, האָט זיך געוועהרט, איהם אָנגעכאַפּט ביים האַלז און אָנגעהויבען שטיקען. זי האָט איהם אַזוי לאַנג געשטיקט ביז זי האָט איהם דערוואָרגען.

זעהענדיג, אַז איהר מאַן איז טויט, האָט זי איהם אַרויפגעשלעפּט אויפ׳ן בעט, צוגערעקט מיט אַ קאָלדרע, איהם אַרומגעוויקעלט אַ שטריק אויפ׳ן האַלז, כדי צו סימולירען אַ זעלבסטמאָרד, אַזוי איז זי געווען מיט׳ן פרימנן ביז האַלב זיבען אינדערפריה. דאַן האָט זי אויפגעוועקט דאָס קינד, איהם אָנגעטאָן און אַראָפּגעשיקט אויפ׳ן הויף. אַליין האָט זי פערשלאָסען די טיר און איז אַוועק אין דער פאַבריק, וואו זי האָט געאַרבייט, כדי אָפּצונעהמען 34 זל., וואָס זענען איהר געקומען.

געהענדיג אין דער פאַבריק האָט זי אויף די טרעפּען בעגעגענט דער וויירטס אַ שוועסטער, אַ געוויסע פרוי וואַגנער. די מערדערין האָט איהר ערקלערט, אַז זי האָט ערמאָרדעט איהר מאַן און איז אַוועק. די פרוי וואַגנער האָט וועגען דעם מיטגעטיילט אין פּאָליציי־קאָמיסאַריאַט. אַנ׳אָפּטיילונג פּאָליציי איז געקומען אויפ׳ן אָרט פון געשעהעניש, אויפ געבראָכען די טיר און מ׳האָט געטראָפען טראַקט׳ן אַ טויטען, ליגענדיג אויפ׳ן בעט.

בעת די פּאָליציי איז געווען אין שטוב, איז אָנגעקומען די מערדערין, וועלכע איז צוגענאַנגען צום פּאָליציי־קאָמיסאַר און ערקלערט:

— אַנדערש האָט נישט געקענט זיין, ער האָט מיך און די קינדער שרעקליך געפּייניגט, האָט נישט געגעבען קיין געלד צום לעבען און אַלץ פערשיכור׳ט, ער האָט מיט זיין אויסגעלאַסענעם לעבען רעמאָראַליזירט די טאָכטער און דעם זוהן. ער וואָלט זיי אַלעמען דער׳הרג׳עט.

די מערדערין איז אַרעסטירט געוואָרען און אָפּגעפיהרט געוואָרען אין אויספאָרשונגס־פּאָליציי. דעם ערמאָרדעטען האָט מען אָפּגעפיהרט אין פּראָזעקטאָריום.

די קריזיס־אַקציעס.

קאָנפליקט אין פּאָזנאַנסקי׳ס פאַבריק זאָל בקרוב ליקווידירט ווערען.

(2) דער אַרבייטס־אינספּעקטאָר וויושיקאָווסקי איז נעכטען אַוועק אין פּאָזנאַנסקי׳ס פאַבריק און אָפּגעהאַלטען אַ לאַנגע קאָנפערענץ מיט׳ן דירעקטאָר וואָלטשינסקי וועגען ליקווידירען דעם קאָנפליקט מיט די שפּינעריי־אַרבייטער.

צוליב דעם לאָקאַוט אין דער שפּינעריי האָט אויך געמוזט רעדוצירט ווערען די אַרבייט אין די איבריגע אָפּטיילונגען, וועלכע אַרבייטען איצט נאָר 4 טעג אין וואָך.

דער דירעקטאָר וואָלטשינסקי האָט אויסגעדריקט זיין גרייטקייט צו עפענען צוריק די שפּינעריי אָפּטיילונג, בתנאי, אַז די אַרבייטער וועלען צוזאָגען, אַז די געשעהענישען פון 12 יולי וועלען זיך מעהר נישט איבער׳חזר׳ן. דער אַרבייטס־אינספּעקטאָר האָפט, אַז אי ןדי נאָהענטסטע טעג וועט דער קאָנפליקט אין פּאָזנאַנסקי׳ס פאַבריק ליקווידירט ווערען.

ערב אַ שטרייק פון די טעקסטיל־אַנגעשטעלטע.

(—) ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט, האָבען זיך די אַנגעשטעלטע אין דער **טעקסטיל־אינדוסטריע** געווענדעט צום פערבאַנד פון די **טעקסטיל־אינדוסטריעלער** וועגען צוזאַמענצורופען **אַנ׳אַלגעמיינע** קאָנפערענץ, אויף וועלכער ס׳זאָלען **פעסגעשטעלט** ווערען די לוינען. די אינדוסטריעלער **האָבען אָבער** אויף דער דאָזיגער ווענדונג **אַפילו** נישט געענטפערט.

די צווישען־פעראיינס־קאָמיסיע האָט דעריבער צוזאַמענגערופען אַ זיצונג, וואו ס׳זאָל **פעסטגע**שטעלט ווערען דער טערמין פון אַ מיטינג, וואָס זאָל בעשליסען, ווי ווייטער צו האַנדלען. ווי מיר דערוויסען זיך זאָל אויפ׳ן מיטינג געשטעלט ווערען אַ פאָרשלאַג וועגען אַ שטרייק פון די אַנגעשטעלטע.

דער שטרייק אין דער בוי־בראַנזשע.

(2) דער שטרייק אין דער בוי־בראַנזשע האָט זיך נאָך נישט געענדיגט. די בוי־אונטערנעהמער האָבען קאַטעגאָריש ערקלערט, אַז זיי וועלען מעהר, ווי 15 פּראָצענט נישט געבען; אַזוי אַרום איז נישט פערהאַן קיין אויסזיכטען אַזוי שנעל צו ליקווידירען דעם שטרייק.

ליקווידירט דעם סכסוך אין דער ברויערײַ־בראַנזשע.

(2) דער קאָנפליקט צווישען די ברויערײַ־בעזיצער און די אַרבייטער איז ליקווידירט געוואָרען, לויט אַנ׳אָפּמאַך, וואָס איז אונטערגעשריבען געוואָרען ביים אַרבייטס־אינספּעקטאָר, האָבען די אַרבייטער בעקומען 4 פּראָצענט.

קאָנפליקט אין דער זאַקען־אינדוסטריע.

(2) אין דער זאַקען־אינדוסטריע דראָהט אַ שטרייק, צוליב דעם, וואָס די פאַבריקאַנטען האָבען זיך אָפּגעזאָגט נאָכצוקומען די פאָדערונגען פון די אַרבייטער וועגען אַ 15־פּראָצענטיגער הוספה.

דער אַרבייטס־אינספּעקטאָר האָט אויף מאָנטאָג צוזאַמענגערופען אַ קאָנפערענץ, כדיי צו ליקווידירען דעם קאָנפליקט.

גוטע קאָניונקטור

אין דער דאַך־פּאַפּע פּראָדוקציע.

הייַנטיגעס יאָהר האָט זיך אָנגעהויבען אַ געוויסע אויפלעבונג אין דער פּראָדוקציע פון דאַך־פּאַפּע.

די קונדשאַפט פערלאַנגט בעסערע סאָרטען.

די דאָזיגע ערשיינונג איז אַ פּאָזיטיווע פאַר זיך אַליין, און האָט אויך אַ פּאָזיטיווען איינפלוס אויף דער ענטוויקלונג פון דער דאָזיגער בראַנזשע.

שווער איז געווען מיט דעקונג.

וועגען בעקומען מזומן איז אַפילו קיין רייד נישט געווען. די סחירה פלעגט געהן אינגאַנצען אָפּען, און, אין העכסטען פאַל, אויף לאַנג־טערמיניגע וועקסלען, וועלכע קענען דורך די פּראָדוצענטען נישט רעאַליזירט ווערען.

די גוטע סיטואַציע **איז אין דער בראַנזשע** נישט אויסגענוצט געוואָרען דורך די **אינדוסטריעלער, בפרט** צוליב דער קאָנקורענץ, וואָס הערשט צווישען זיי.

אין די אַפּטייקען

הייַנטיגע נאַכט־דיזשורען.

(2) הייַנט בייַנאַכט דיזשורירען **פאָלגענדע אַפּטייקען**: ליפּינץ, פּי **טריקאָווער** 193; **מילער** פּיעטריקאָווער 46; גראָשקאָווסקי, קאָנסטאַנטינאָווסקא 15; פּערלמאַן, ציגעל־גאַס 64; **ניצוויאַראָווסקי**, אַלעקסאַנדראָווסקא 37; יאַקעלעוויטש אַלטשטאָט 9.

מ׳וועט בויען הייזער.

מאַגיסטראַט שליסט אָפּמאַכען מיט אונטערנעהמער.

(—) נעכטען איז אונטער׳ן פאָרזיץ פון שטאָט־פּרעזידענט זשעמיענצק פאָרגעקומען אַ זיצונג פון קאָמיטעט צו בויען וואוין־הייזער און אויך אַ זיצונג פון מאַגיסטראַט וועגען איבערגעבען בוי־אונטערנעהמער צו בויען וואוין־הייזער אין קאָנסטאַנטינער וואַלד־געגענד.

נאָך אַ לענגערער דיסקוסיע איז בעשלאָסען געוואָרען איבערצוגעבען דאָס רעכט צו בויען 2 בלאָקען וואוין־הייזער דער „לאַנד־בוי־געזעלשאַפט“, 1 בלאָק — דער „וואַרשאָווער בוי־געזעלשאַפט“ און 1 בלאָק — דעם בוי־אונטערנעהמער י. טיללער.

די אָפּמאַכען וועלען געשלאָסען ווערען די טעג.

אינדוסטריע־געזעץ

נישט חל אויף מאָמענט־פאָטאָגראַפיסטען.

(—) ווי דאָס האַנדעלס־מיניסטעריום איז מודיע, איז דאָס אינדוסטריע־געזעץ נישט חל אויף די פאָטאָגראַפיסטען, וועלכע מאַכען פּערט ג צו אויפנאַה מען אָהן „נעגאַטיווען“ (מאָמענט־אויפנאַהמען) אין משך פון איין מינוט. און די דערמאָהנטע פאָטאָגראַפיסטען וועלען נישט ברויכען אַרויסצונעהמען קיין פעהיגקייט׳ס־שיינען.

געראַטעוועט צוויי׳ען

און אַליין דערטרונקען געוואָרען.

(2) הינטער פאַביאַניץ איז נעכטען געשעהן אַ טראַגישער פאַרפאַל: אין טייך האָבען זיך געבאָדען דער 17 יעהריגער שילער דיטריך, אַ זוהן פון פאַביאַניצער אַפּטייקער זיין שוועסטער און אַ בעקאַנטען. ביים איבערשווימען דעם טייך, האָט דיטריך׳ס שוועסטער מיט דעם בעקאַנטען זיך אָנגעהויבען צו טרינקען. דיטריך האָט זיי ביידע אַרויסגעראַטעוועט און צוגעשטעלט צום ברעג, פון מידקייט האָט דיטריך אָבער נעחלשט און פערלירענדיג דאָס בעוואוסטזיין, איז ער אַריינגעפאַלען אין טייך און מיטגעריסען געוואָרען מיט׳ן שטראָם. אַלע בעמיהונגען איהם צו ראַטעווען האָבען זיך נישט איינגעגעבען, דיטריך איז דערטרונקען געוואָרען.

און אט־איז שוין נאכ׳ן אורלויב

צי האסטו נישט צופיל בענוצט זון־בעדער און האסט זומער־שפרענקעלעך אויפ׳ן געזיכט?

זיי נישט בעזארגט און האב נישט קיין פערדרוס!

LESCHNITZER

קרעם און זייף

די בעוואוסטע ספעציעלע פרעפאראטען וועלען דיך פון די זומער־שפרענקעלעך בעפרייען.

צו בעקומען אין אפטייקען און סקלאד־אפטעקטשנעס.

קרעם 3.15, זייף 2.30.

עהרענבירגער פון טושין

צוליב דער אָרגאַניזאַציע פון דער גאַרטען־שטאָט.

(2) צוליב דער אָרגאַניזירונג פון דער גאַרטען־שטאָט אין טושין, האָט דער טושינער שטאָט־ראַט בעשלאָסען צו אָנערקענען דעם וואָיעוואָדע רעמישעווסקי (געוועזענער לאָדזער סטאַראָסטא) און טאַראָסטא רזשעווסקי, עלס עהרענבירגער פון טושין, די ביידע עהרען־בירגער האָבען גרויסע פערדינסטען ביי דער אָרגאַניזאַציע פון גאָרטען־שטאָט.

אומזיסטער קאָנצערט

פאַר גייסטיג־קראַנקע.

דאָנערשטאָג, דעם 18. ד. מ. איז לויט **דער** איניציאַטיוו פון ה׳ מעלאַדיסטאָ אָרגאַניזירט געוואָרען אין קאָכאַנובקע אַ קאָנצערט פון אָרקעסטער און אַרטיסטען פון טעאַטער „גאַנג“ אונטער דער לייטונג פון דוד: בייגעלמאַן.

אין קאָנצערט האָבען אָנטייל גענומען די ה"ה ציבולסקי, נאָוואָשעלסקי, דאָנעצקי. דער קאָנצערט האָט פערשאַפט די גייסטיג־קראַנקע גרויס פערגעניגען, און זיי האָבען די אַרטיסטען בעדאַנקט מיט הילכיגע אַפּלאָדיסמענטען.

עס וואָלט ווינשענסווערט געווען אָפטער׳ס צו אַרדנען אַזעלכע קאָנצערטען, וועלכע וואָלטען געקענט ברענגען אַ געוויסע פערלייכטערונג די גייסטיג־קראַנקע.

מאַשין

דער׳הרג׳עט אַנ׳אַרבייטער.

(—) אין דער פאַבריק פון ווייס (מאַגיסטראַצקאַ 17) האָט דער אַרבייטער ראָמאַן קיאָווסקי, אַרבייטענדיג ביי דער מאַשין געוואָלט אָנשמירען מיט אייל די טראַנסמיסיע. ער איז, אומגליקליכערווייזע, אַריינגעצויגען געוואָרען צווישען די רעדער און דער׳הרג׳עט געוואָרען אויפ׳ן אָרט. די אָנגעקומענע פּאָגאָטאָוויע האָט געטראָפען אַ פערבלוטיגטע מעסע אָהן סימנים פון לעבען.

שרפות.

(—) נעכטען איז אין איינער פון די קאָמערען, וואָס געפינט זיך אויפ׳ן הויף פון פּשעיאַזד 86, וועלכע איז געווען אָנגעפילט מיט שטרוי אויסגעבראָכען אַ שרפה.

דאָס פייער האָט תיכף איינגעלאָשען די צווייטע פייערלעשער־אָפּטיילונג.

* * *

(—) אין שניידער׳ס טישלעריי אויף גדאַנסקאַ 112 האָט זיך אָנגעכאַפּט דאָס היבלצייג. און עס איז אויסגעבראָכען אַ שרפה, וועלכע די ערשטע און צווייטע פייערלעשער־אָפּטיילונגען האָבען נאָך איינגיגע מינוטען פערלאָשען.

* * *

עהערנעכטען אין דערפריה איז אויסגעבראָכען אַ גרויסע שרפה אין דאָרף שטראַבין, וויעלונער פּאָוויאַט. עס איז פערברענט געוואָרען די ווירטשאַפט פון יאַן אַדאַמטשיק מיט דעם לעבעדיגען און טויטען אינווענטאַר מיט די שטובען־זאַכען.

נאָכ׳ן פערלעשען די שרפה האָט מען געפונען אַ פערברענטען אויף טויט דעם 76 יעהריגען אַנדזשעי אַדאַמטשיק.

—:o:—

מעלדונג.

הסתדרות „צעירי־מזרחי“ קילינסקיעגאָ 114

אין צוזאַמענהאַנג מיט די פאָרשטעהענדע גענעראַל פערזאַמלונג ווערט איינגעאָרדענט הייַנט זונטאָג פ׳ ואתחנן 8 אַ זייגער אָוונד אַ פּאָרוואַהל־פערזאַמלונג אין אייגענעם לאָקאַל עס וועט רעפערירט ווערען די לאָזונג פון „תורה ועבודה“ מיט דיסקוסיעס, פון אַלע חברים און סימפּאַטיקער עס ווערט געבעטען צו ערשיינען פּינקטליך.

ועדה הבחירות.

GAB. DENT. **E. Fuchs**

Nawrot 4, tel. 27-31

נעהמט אַז פּערזענליך.

שלאָגן אַ קינד איז שלעכט אָבער פּיעשטשען עס איז ערגער

דער געשריי, אַז מען טאָר נישט בעשטראָפען אַ קינד, איז שוין צופיל איבערטריבען, וואָרנען פּסיכאָלאָגען. — אַ פערפּיעשטשעטער קינד וואַקסט אויף אַ שוועכלינג און ער קען לייכט אַראָפּגעפיהרט ווערען פון גלייכען וועג.

די פראַגע פון קינדער־ערציהען האָט פון שטענדיג אָן פערנומען די מוחות פון פערשידענע רעפאָרמער. יעדער איינער האָט געגעבען אַן אַנ־דער עצה, ווי אַזוי אויפצוהאָדעווען אַ קינד. אַלער־ליי ביכער זענען אָנגעשריבען געוואָרען וועגען דער פראַגע פון קינדער־ערציהונג. און היינט־צו־טאָג הייסט מען נאָך פיליכט פּונקט אַזוי ווייניג וואָס ס'איז דער בעסטער וועג צו ערציהען אַ קינד ווי מ'האָט געוואוסט מיט הונדערטער יאָהרען צוריק.

דער געוועהנליכער געשריי פון פערשידענע רעפאָרמער און קינדער־ערציהער איז אַז מען טאָר אַ קינד נישט שלאָגען, מען טאָר איהם נישט בע־שטראָפען, מען דאַרף איהם לאָזען ענטוויקלען זיין אייגענעם כאַראַקטער, זיין אייגענעם „איך". ווע ןמען האַלט אַ קינד אין איין שלאָגען און בע־שטראָפע ןפאַר יעדער זאַך, ברעכט מען דערמיט זיין כאַראַקטער. מען גיט איהם נישט קיין געלע־גענהייט צו ענטוויקלען אַ זעלבסטשטענדיגע מיי־נונג און צו שטרעבונג דורכצופיהרע ןזאַכען וואָס איהם פאַלט איין.

זענען אָבער לעצטענס פאָרגעקומען איניגע פּאַסירונגען, וואָס האָבען געצוואונגען פערשידענע עצה־געבער וועגען קינדער־ערציהונג צו פערטראַכ־טען זיך איבער זייערע עצות. זענען ווירקליך די בעס־טע. וואָס צווינגט עס אַזוי פיל יונגע־לייט פון העכסט אַנשטענדיגע פאַמיליעס צו ווערען גנבים, רויבער און געפעהרליכע באַנדיטען?

נאָך אַ זאַך, אין די לעצטע עטליכע יאָהר האָט זיך זעהרשטאַרק פערגרעסערט די צאָהל זעלבסטמאָרדען צווישען יונגע סטודענטען. די מעהר־סטע פון די פערמעגליכע פאַמיליעס, וואָס זיי האָ־בען קיינמאָל קיין נויט נישט געוואוסט. וואָרום האָבען זיי נישט געקענט אויסהאַלטען דעם דרוק פון לעבען? די רייכע מענשען געפינען דעם צוזאַ־מענלעבען אין דער פאַמיליע אַ סך שווערער ווי עס איז דער פאַל מיט די אָרימע מענשען. צווי־שען די רייכע איז דאָ אַ גרעסערע צאָהל וואָס קענע ןנישט טראָגען דעם יאָך פון לעבען, ווען ער פאַלט אויף זיי, ווי צווישען די אָרימע. און מען האָט אָנגעהויבען שטעלען די פראַגע: פאַר־וואָס איז דאָס אַזוי?

אַנ'ענטפער אויף דעם גיבען איניגע בעד־ריהמטע פּסיכאָלאָגען, וועלכע האָבען שטודירט אָט די פראַגען, און זיי גלויבען אַז זיי האָבען געפונען דעם קוואַל פון וואַנען עס נעהמט זיך אָט די שוואַכ־קייט ביי איניגע מענשען אָנצופיהרען אַ קאַמף מיט די פערשידענע שוועריגקייטען אין לעבען. דאָס קומט ,לויט זייער מיינונג, פון דער פאַלשער ער־ציהונג וואָס זיי האָבען געקראָגען. פאַלש דערמיט וואָס מען האָט זיי אַלס קינדער צופיל געפּיעשטשעט און אַלעמאָל נאָכגעגעבען וואָס זיי האָבען פערלאַנגט ווען מען פּיעשטשעט צופיל אַ קינד, ווייזען אָן די פּסיכאָלאָגען, אַרבייט זיך ביי איהם אויס אַ פּסיכאָ־לאָגיע, אַז אַלעס אין לעבען מוז איהם אָנקומען גרינג, אַז אַלעס וואָס זיי והאַרץ גלוסט מוז ער קריגען אָהן שוועריגקייטען. דאָס קינד זעהט ווי טאַ־טע־מאַמע זענען זיך מקריב, אַבי נאָכצוגעבען זיי־נע אַלע משוגעת'ן און ער מיינט, אַז אַלע מאָל וועט זיין אַזוי. שפּעטער, ווען ער וואַקסט אויס און ער שלאָגט זיך אָן אָן ווירקליכען לעבען דערזעהט ער, אַז דער לעבען איז גאָרנישט אַזוי יגלאַט ווי ער האָט געמיינט און ער האָט נישט דעם מוטה און די קראַפט צו בעקעמפען די פערשידענע שוועריגקיי־טען וואָס ער בעגעגענט.

ווען אַ צופּיעשטשעט קינד קומט אַריין אין אַ שולע און ער דערזעהט, אַז ער קען נישט אַלע־מאָל אויספיהרען וואָס ער וויל און, אַז ב נישט אַלע מאָל גיט זיך איהם איין אַ זאַך ווי ער וואָלט עס וועלען, טוט ער נישט ווי נאָרמאַלע קינדער, וואָס וועצען זיך אַוועק אַרבייטען כדי צו דערגרייכען דאָס זייעריגע. צו אַזעלכע זאַכען איז ער נישט געוועהנט. איהם מוז אַלעס אָנקומען גרינג, אָהן שטערונגען. און אויב ער קען עס נישט דערגרייכען, ווערט ער אָפּהענטיג ,עס ווערט איהם מיאוס דאָס לעבען, ביז ער בעשליסט, אַז דאָס גאַנצע לעבען איז צו־פיל יאָך פאַר איהם און ער בעגעהט זעלבסטמאָרד.

אַ נאָרמאַלער בחור, ווען ער פערליבט זיך אין אַ מיידעל, און זי וויל נישט ענטפערען אויף זיין ליבע, פערדריסט עס איהם, אָבער אין גיכען פער־געסט ער יענע געליבטע און געפינט אַנ'אַנדערע. מיט אַ צופּיעשטשעטען בחור איז אָבער אַנדערש. ער איז נישט געוועהנט מ'זאָל איהם עפּעס ענטזאָ־גען. ער איז נישט געוועהנט מ'זאָל איהם עפּעס ענטזאַגען. און ווען ער שלאָגט זיך אָן אַן אַנ'אומ־גליקליכער ליבע ווערט ער באַלד אַ קאַנדידאַט פאַר אַ זעלבסטמאָרד.

דאָס זעלבע איז אויך שפּעטער אין לעבען. אַ צופּיעשטשעטער קינד בלייבט אויך שפּעטער אַ צופּיעשטשעטער מאַן. ביי דער ערשטער שוועריג־קייט אין ביזנעס אָדער אין פאַמיליען־לעבען פיהלט ער די צרה אַ סך שטאַרקער ווי אַנ'אַנדערער. ער איז נישט געוועהנט צו ליידען, ער איז נישט גע־וועהנט צו קעמפען. איז אָדער ער גיט זיך אונטער ווי אַ שוועכלינג אָדער ער זוכט אויסגאַנגען ,ווי אַזוי בטול צו ווערען פון לעבען.

אַ צופּיעשטשעטען בחור איז אויך זמלייכט־כטען אַראָפּצופיהרען פון גלייכען וועג. דיי דער בעגעגעניש מיט שלעכטע חברים קען ער גיכער פאַלען אַ קרבן ווי אַנ'אַנדער קינד. ער איז נישט געוועהנט צו בעקעמפען אַ געוויסע נייגונג אין זיך. אַלעס וואָס ער וויל, מוז ער קריגען. און אַלעס וואָס ער טוט מוז זיין גוט — דאָס איז די ערציהונג וואָס ער האָט געקראָגען.

מיט דעם ערקלערט זיך, זאָגען די פּסיכאָלאָ־גען, וואָס גראָדע צווישען די רייכע קינדער איז דאָ אַ גרעסערער פּראָצענט שוועכלינגע און אַ גרעסערע צאָהל זעלבסטמאָרדען ווי צווישען די אָרימע.

טריומף פון אַ לאָדזער קינסטלער

אויסשטעלונג פון מאַרק שוואַרץ אין קראָקע. — פּוילישער נאַציאָ־נאַלער מוזיי קויפט שוואַרצ'ס אַ קופּער־רעליעף. — 10־יעהריגער יובל ליי פון „נאָווי דזשיענניק".

קראָקאָ. (יט"ס). זייט איניגע טעג איז דאָ געעפנט געוואָרען אַנ'אויסשטעלונג פון די קונסט־ווערק פון בעקאַנטען יודישען אַרטיסט־בילדהויער מאַרק שוואַרץ (אַ לאָדזשער קינד). די אויסשטעלונג האָט אַרויסגערופען אַ גרויסען אינטערעס און ווערט לעבהאַפט בעזוכט דורך אַ פערשידענאַרטיגען פּובּ־ליקום. די קריטיק זאָגט זיך אַרויס מיט גרויס אָנער־קענונג וועגען די אַרבייטען פון יודישען קינסטלער.

צווישען אַנדערע האָט בעזוכט די אויסשטע־לונג דער דירעקטאָר פון קראָקאָווער נאַציאָנאַלען מוזיי פּראָפ. קאָפּערא, וועלכע האָט אויסגעדריקט זיין ענטציקונג מיט די אַרבייטען פון מאַרק שוואַרץ. פּראָפ. קאָפּערא האָט אויך געקויפט איין קופּער־רעליעף, וואָס געפינט זיך אויף דער אויסשטעלונג, פאַר'ן נאַציאָנאַלען מוזיי.

די היגע פּויליש יודישע צייטונג „נאָווי דזשיענניק" אָרגאַן פון דער ציוניסטישער אָרגאַני־זאַציע אין מערב קליינפּוילען האָט די טעג אַרויס־געלאָזט אַ יובילעאום־נומער לכבוד דער 10־יעה־ריגען עקזיסטענץ פון דער צייטונג. דער יובילײ־נומער, וועלכער איז זעהר איכפּאַזאַנט, ענטהאַלט צווישען אַנדערען אַרטיקלען, ספּעציעל געשריבען פאַר'ן „נאָווי דזשיענניק" פון פּראָפ. חיים ווייצמאַן, נחום סאָקאָלאָוו, דעפּ. טהאָן, רעד. בעקעלהאַמער, ב. סענאַטאָר ד"ר רינגעל, פּאָס. משה שאָר, דעפּ. רייך, פּראָפ. באַלאַבאַן, דעפּ. הארכגלאַס, סענאַ־טאָר דר. שרייבער, דר. י. שוואַרצבאַרד און פיל אַנדערע.

נאָר אויף א קורצע צייט!

פּערפומען

פּודערן, טואַלעטען־זייף, קעלניש־ און בלומען־וואַסער

ווי אויך אַלע אַרט קאָסמעטיק האָב איך פערקלענערט די פּרייזען מיט 15%

פּערפומעריע

י. דרוקער, זאוואדזקא 11

בעמ.: פאַר ענגראָסיסטען גרעסערער ראַבאַט.

Dr. Z. Rakowski

ספּעצ. פאַר אוירען־, נאָז־, האַלז־ און לונגען־קראַנקהט.

קאָנסטאַנטינער 9, טעלעפאָן 27-81.

זהרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7. נעמט אויך אָן אין לעטשניצע, זגערזשער 17 פון 10—11 און פון 2—5

צעמענט

פון זעמטליכע צעמענט־פאַבריקען אין פּוילען, וואַגאָן און טאָנווייזע צו פאַבריקס־פּרייזען

עמפּפעהלט

H. Zmigrod & Co.

KONSTANTYNOWSKA 99,
tel. 15-60 i 11-88.

אידאַ רובינשטיין —

די יורש'טע פון סאַראַ בערנאַרד.

ווען סאַראַ בערנאַר איז מיט פינף יאָהר צוריק געשטאָרבען ,האָט די וועלט פערלוירען איינע פון די רעפּרעזענטאַטיווסטע פּרויען פון אונזער צייט און די קונסט האָט אָנגעוואוירען אַ פּערזענליכקייט, וואָס איז געווען איינציג אין איהר אַרט. נאָך איהר טויט האָבען פערשידענע טעאַטער־דירעקטאָרען אין די רעקלאַמעס וועגען זייערע שוישפּילערינס אָנגע־זאָגט, דער וועלט, אַז ס'איז „אויפגעשטאַנען אַ נייע סאַראַ בערנאַר", אַז זינט סאַראַ בערנאַר איז נאָך נישט געווען אַזאַ גרויסע קינסטלערין" א.א.וו. אַ־זעלכע „ווידערגעבורטען" פון סאַראַ בערנאַר האָט מען געקאָנט צײלען אין די הונדערטער און זאָגאָר אין די טויזענטער. אָבער דאָס אַל' איז געווען אין די אַ־נאָנסען, אינדער'אמת'ן האָבען די טעאַטער־דירעקטאָרען און די אימפּרעסאַריאָס גאַנץ גוט געוואוסט, אַז קיין צווייטע סאַראַ בערנאַר איז נאָך נישט אויפגעשטאַנען ,און זיי האָבען גענוג געזויפּצט איבער דעם.

איצט אָבער האָט פּאַריז באמת בעקומען אַ נאָכפאָלגערין פון דער „געטליכער" סאַראַ בער־נאַר — און זי איז אויך אַ יודיש קינד. איהר נאָ־מען איז אידאַ רובינשטיין. צו איהרע עלטערע אויפ־טריטען אין דער „פראַנצויזישער קאָמעדיע" גע־העןד יפּאַריזער ליטעראַטען און קינסטלער ,ווי צו עפּעס אַ הייליגער עבודה, מען איז עולה רגל צו דעם טעאַטער אין יענע אָווענדען ,ווען זי שפּילט דאָרטען. און די דערשיינונג ווערט נאָך מעהר מערקווירדיגער דורך דעם, וואָס אידאַ רובינשטיין איז לחלוטין נישט קיין סענסאַציאָנעלע דערשיינונג פאַר'ן פראַנצויזישען טעאַטער. זי איז נישט קיין פּלוצלונג ענטדעקטער „שטערן", וועלכע שטעהט אויף אין איינעם אַ פריהמאָרגען נאָך אַ רעביום מיט דער טשאַ פון וועלט־בערימטקייט אויף די פּלייצעס.

אידאַ רובינשטיין איז שוין בעריהמט געווען אין אָנהויב פון אונזער יאָהרהונדערט און איצט איז זי שוין אַלט אַרום פופציג יאָהר. אָבער איהר פריהערדיגע בערימטקייט האָט זי צו פערדאַנקען נישט איהר שוישפּילערישער קונסט — זי איז דער־מאָלט געווען טענצערין און פאַנטאָמימע־קינסטלערין צו דעם גרויסען רוסישען באַלעט־מייסטער דיאַגילעוו איז מיט אַ יאָהר דרייסיג צוריק געקו־מען אַנ'אָרימע אומגעבילדעטע יודיש־פּוילישע מיי־ד'על, וועלכע האָט נישט געהאַט קיין שום רעקאָ־מענדאַציעס, אַ הויז איהר שיינער קלאַסיש־געבוי־טער געשטאַלט און אַנ'אַריסטאָקראַטישען ווייסען פּנים אין ראַם פון בלאָה־שוואַרצע האָר. איהר פּנים איז צוגעפּאַסט געווען צום טאָן פון דער טראַ־געדיע, אָבער דיאַגילעוו האָט זיך פּעראינטערעסירט מיט איהר און נישט געקוקט אויף דעם, וואָס בעת זי איז צו איהם צוגעקומען, האָט זי נישט נאָר נישט געקענט טאַנצען, נאָר אַפילו גערעהן ריכטיג האָט זי נישט פערשטאַנען, האָט ער זיך דאָך גע־נומען צו דער אַרבייט איהר אויסצובילדען פאַר אַ טענצערין.

בעת איהר לעהרער האָט פערענדיגט איהר אויסבילדונג און איהר פאָרגעשטעלט פאַר די שטרענגסטע קריטיקער, וועלכע די וועלט פערמאָגט נאָר, פאַר'ן ליטעראַרישען נאַכט־קלוב פון פּאַריז, איז די פּויליש־יודישע טענצערין תיכּף געוואָרען דער מיטעלפּונקט פון אַ העפטיגער פּרעסע־מחלוקת. איין גרופּע קריטיקער האָט איהר פּערצייכנט אַלס די גרעסטע ענטדעקונג ,און אַז דיאַגילעוו האָט בע־לייטיגט דורך איהר די וועלט, אָבער די אַנדערע גרופּע האָט מעהר נישט ווי צוגעגעבען, אַז איהר עקזאָטישע שיינקייט מאַכט אַ שטאַרקען רושם אָבער איהר טאַנץ קאָן גאָר לחלוטין פאַר קיין טאַנץ נישט אָנגערופען ווערען.

ס'זענען ענטשטאַנען הייסע דעבאַטען, ס'איז געווען אַנ'אמת'ער דרייפוס־פּראָצעס פון דער קונסט וועלכער האָט זיך חדשים־לאַנג געצויגען, אָבער צום סוף האָט אידאַ רובינשטיין דעם פּראָצעס געוואונען. גאַבריעלע ד'אַנונציאָ האָט דערקלעהרט, נאָכדעם, ווי ער האָט איהר איינמאָל געזעהען טאַנ־צען, אַז אידאַ רובינשטיין איז די גרעסטע פאַנטאָ־מימע־קינסטלערין און ער האָט זיך אָנגענומען צו שרייבען פאַר איהר עטליכע פאַנטאָמימעס. דער גרויסער פראַנצויזישער ריכטער און קונסט־קרי־טיקער וויל לעמעטר און די „געטליכע" סאַראַ גופא, האָבען זיך אויך איינגעשטעלט פאַר איהר און רעמאָלט איז אידאַ אָנערקענט געוואָרען דורך אַלע מען. איהר טאַנץ־קונסט און איהר טאַנץ' אין דער פאַנטאָמימע, זענען בעקאַנט געוואָרען אונטער דעם ספּעציעלען נאָמען „רובינשטיין־קונסט". מען האָט אויסגעפונען, אַז זי איז אומפערגלייכליך, אַז זי האָט געשאַפען אַ נייע קונסט. אַ סך האָבען איהר אפילו נאָכגעמאַכט, אָבער קיינער האָט נישט דער־גרייכט צו איהר מדרגה.

ד'אַנונציאָ איז נאָכדעם, ווי ער האָט גע־פיהרט אַ ראָמאַן מיט דער גרויסער שוישפּילערין דוזע, און זיך מיט איהר פונאַנדערגעגאַנגען, גע־קומען קיין פּאַריז, און אָנגעשריבען עטליכע פאַנ־טאָמימעס פאַר אידאַ. און רעמאָלט איז דער רוּ־בינשטיין־טריאומף געוואָרען נאָך גרעסער. סאַראַ בערנאַר האָט איהר געמאַכט אַ פאָרשלאַג, איהר אויסצובילדען פאַר אַ שוישפּילערין. און באַלד האָט די „געטליכע" סאַראַ זיך גענומען צו דער אויס־בילדונג פון אידאַ רובינשטיינס שטים, אַזוי ווי פריהער האָט דיאַגילעוו זיך פערנומען מיט דער אויסבילדונג פון איהר קערפּער. דער פּרוב האָט איהר בעגייסטערט. סאַראַ האָט דאָ געוואָלט דער־גרייכען דאָס ,וואָס איהר אַליין האָט געפעהלט: זי האָט געוואָלט פּעראייניגען די שענסטע שטים פון דער טעאַטער־וועלט מיט דער שענסטער קערפּער־ליכער שיינהייט און אידאַ רובינשטיין האָט נאָך סאַראַ'ס טויט ווייטער געוואָלט ציהען דעם פּאָדים פון דער בערנאַר־טראַדיציע. אָבער נאָר רעמאָלט בעת סאַראַ בערנאַר האָט שוין געטון אַ פּעולה מיט איהר שילערין און איהר שוין געוואָלט אַרויס־פיהרען פאַר'ן עולם אין איהר טעאַטער, האָט רוּ־בינשטיין זיך מיט אַמאָל אָפּגעזאָגט אַרויסצוטרעטען, זי איז געווען מיד פון דער סצענע און האָט איינגעזען בעשלאָסען זיך צוריקצוציהען פון דער עפענט־ליכקייט.

אידאַ רובינשטיין האָט זיך געשאַפען אַ וואונ־דערפול'ע היים אין דער אומגעגענד פון פּאַריז און דאָרטען געלעבט אַנ'איינזאַמען לעבען. איהר הויז איז געשטאַנען אָפען נאָך פאַר עטליכע פון איהרע בעסטע פריינד. אין דער איינזאַמקייט פון איהר היים האָט זיך אידאַ רובינשטיין אָפּגעזאָגט פון טאַנץ, און האָט זיך אינגאַנצען געווידמעט איהר קינסטלערישער אויסבילדונג אין דער דראַמע. ווען סאַראַ בערנאַר איז געשטאָרבען, האָט אידאַ רוּ־בינשטיין בעטראַכט פאַר איהר הייליגען חוב צו דערפיהלען סאַראַ'ס בקשה, וועלכע יענע האָט אויסגעדריקט צו ז איהר אין אַ בריף קורץ פאַר איהר טויט. „זי זאָל איבערנעהמען איהר עהרען־מאַנטעל" (דער עהרען־מאַנטעל איז נישט קיין סימ־באָל, נאָר טאַקי אַ מלבוש, וואָס געהט אַריבער פון דור צו דור צו דער בעסטער פראַנצויזישער טראַגעדיע־שוישפּילערין). אָבער אידאַ האָט זיך נאָך אַלץ נישט געקאָנט ענטשליסען ביז מיט עטליכע יאָהר צוריק, בעת זי האָט זיך געזעהען מיט ד'אַ־נונציאָ און ער האָט איהר איבערגערעדט דאָך איר־בערצוגעהן אויף דער ביהנע. דאַן האָט זי איבער־גענומען דעם טעאַטער פון סאַראַ בערנאַר און האָט אַרויסגערופען גרויס התלהבות אין גאַנץ פראַנק־רייך דורך איהר נייער אויסטייטשונג פון קאַמעליע, דער ראָל, אין וועלכער סאַראַ בערנאַר האָט זיך בעזונדערש אויסגעצייכענט. איהר אַרויסטריט איז געוואָרען אַנ'אמת'ע התגלות. עס האָט אויסגעזעהען אַז אין איהר איז אַריבער די נשמה פון סאַראַ בערנאַר, און נישט געקוקט אויף איהרע פופציג יאָהר, איז זי אין פּנים און געשטאַלט כמעט ווי נישט עלטער געוואָרען, איהר שטים, נאָך טיפער פון סאַראַ בערנאַר'ס שטים האָט פערבאָרגען אין זיך די אַמאָליגע אוצרות פון קלאַנגען, זי פערקער־פּערט די גרויסע קלאַסישע טראַגעדיע. די ראָזיגע יודיש־פּויליש עפרוי איז געוואָרען דער היפּט־יסוד פון דער פראַנצויזישער דראַמע —־ די טענצערין אידאַ רובינשטיין איז פערגעסען געוואָרען. איצט לעבט נאָך נאָר אידאַ רובינשטיין, די גרויסע שוישפּילערין, די יורש'טע פון דער בערנאַר־טראַ־דיציע.

ל. מ־ן.

אז די זון האט זיך צעהיצט...

(ענרע פון דער 3־טער זייט).

אימפראוויזירטער! הילפס־קאמיטעט פון די קור־געסט גופא. די ארבייט זיינע איז א צופעליגע און דויערט פון איין „קור־סעזאן" ביז'ן צווייטען, ווען זי ווערט איבערגעגעבען א נייעם. די שווע־ריגקייט ליגט אבער נאטירליך אינ'ם בילדען יע־דעס יאהר דעם ערשטען קאמיטעט. קיין יודי־שע קהלה איז דא אויפ'ן ארט נישטא, קיין אר־גאניזירטער יודישער קבוץ אויך נישט. אבער זייט עטליכע יאהר קומען צו פאהרען קיין איוואניטש איינעגע דאמען: פרוי פרוכטמאן, א געוועזענע לעהרערין פון לעמבערג, וואס לעבט פון עמערי־טור, א יונגע אלמנה פון דראהאביטש פרוי הא־מער און א לעמבערגער פרוי שטיין. אט די דא־זיגע דריי דאמען פערבינדען עס דעם „קאמיטעט" באלד ביים אנהויב פונ'ם ערשטען סעזאן, ציהען צו צו איהם ווען עס לאזט זיך נאר פון די געסט. און ס'געהט אנ'ארבייט, אין וועלכער ס'נעה־מען אנטייל צוגלייך מיט די דאמען זו, פיילינס אויך ברייטבערדיגע יודען פון דער „אגודה". מ'מאכט ואגלונגען, מ'ארדענט איין פערוויילונגען פאר קינדער. און אז מ'שנעלט שוין איין די אר־בייט, ס'געהט שוין נארמאל, לנדיגט זיך דער סע־זאן און דער קאמיטעט־עולם הויבט אן זיך פא־נאנדערצופאהרען. קומען דאס טאקי איצט פאר אפטע בעראטונגען און שמועסען—ווער וועט איבער־נעהמען די פרעזעסור אויפ'ן ארט פון דעם זעהר אקטיווען ה' הערמעלין, א יודישער גוט־בעזיצער פון מעלץ ביי טארנאוו. מ'וויל איהם אגב נישט בעס ייצן, „מ'דערלויבט" איהם נישט אפצופאהרען, ביז ער וועט נישט שאפען פאר זיך קיין פערטרע־טער. און ער פרובט זיך אויסקויפען מיט 50 דא־לאר פאר דער קאסע פון קאמיטעט, כדי צו פער־לייכטערען די ארבייט פונ'ם נייעם פרעזעס, אנ־לאקען איהם מיט א פולער קאסע. קיין בעלנים אויף צו זיין פרעזעס זענען אבער נישטא דערוויי־ל איז מען אין א פערלעגענהייט. דערווייל זענען אנגעקומען א ביסעל לאדזער. קלאפט דאך ביי זיי דער געזעלשאפטליכער פונק, האט מען זיי ארייג־געצויגען אין קאמיטעט אזוי, אז זיי וואלטען געקענט מאיאריזירען די גאליציאנער. מ'האט אפילו בעשטימט פאר א קאסירער א לא־דזער — ה' גרינשפאן און מ'האט בעשלאסען אז פרעזעס זאל זיין — רעדאקטאר צבי פרילוצקי. ער האט זיך געבעטן געוועהרט, ס'האט אבער גארנישט געהאלפען.

ס'איז שוין־א מיט מזל א נייער „קאמיטעט", מ'האט שוין אויף דער שנעל איינגעארדענט א בלימעל־טאג און מ'טראכט שוין ווייטער וועגען נייע איינקונפטס קוועלען.

און — אז די זון איז שוין געווארען א סטא־בילער גאסט, האט דער עולם אנגעהויבען ווייטער און אפטער צו מאכען אויספלוגען.

דעם ערשטען אויספלוג האבען מיר געמאכט אין דערבייאיג שטעטעל קראסנא, בעזוכט די דאר־טיגע בעריהמטע גלאז הוטע און געמאכט א שפא־ציר איבער'ן שטעטעל, אבער וועגען דעם — אין ווייטערדיגען בריף.

י. ש—ן.

—:0:—

יודיש טעאטער אין זאל „פילהארמאניע", נארוטאוויטשא 20

גאסטראלען פון דעם אמעריקאנער סטאר בעני אדלער

אויך נעמט אנטייל די בעקאנטע ארטיסטקע פון ווארשעווער טעאטער פרוי שושנה

היינט זונטאג, דעם 22 טען יולי, 9 אוונער

דער איינציגער זוהן

מעלאדראמע אין 4 אקטען מיט געזאנג פון זאל. טערעווסקי. הויפט־ראל „בעני" — ב. אדלער.

מאנטאג, דעם 23. יולי, 9 אוונד גרויסע פאפולערע פארשטעלונג פון 1 ביז 2.50

דער איבעריגער מענש

מעלאדראמע אין 4 אקטען מיט געזאנג אין 1 בילד פון ליבין. הויפט ראל „ס'לווער" ב. אדלער.

דינסטאג, דעם 24־טען, 9 אין אווענד — נייע אויפפיהרונג! בעני אדלער צום 1־טען מאל אין לאדז! אלס

ווילדער מענש

מעלאדראמע אין 4 אקטען מיט געזאנג פון גארדין. הויפט־ראל „יאן" ב. אדלער.

אלע פיעסען זענען רעזשיסירט פון בעני אדלער. אימפרעסאריא: בענימין קוזמין.

מוזיקאל. לייטונג: ל. זעלמאן. אדמינ.: א. בעזמאן. ביה.־לייטער: —

בילעטען אויף אלע פארשטעלונגען צו בעקומען אין פילהארמאניע־קאסע.

ביאליסטאקער סאטין קאנקורירט מיט לאדז.

אויפלעבונג אין דער ביאליסטאקער טעקסטיל־אינדוסטריע.

נאכ'ן שוואכען זומער־סעזאן פאר'ן סוחר און שטרייק פון די ארבייטער, פיהלט זיך איצט א לעב־האפטע בעוועגונג אין דער ביאליסטאקער טעקס־טיל־אינדוסטריע.

אלע דארטיגע פאבריקען זענען אין פולען גאנג, אנדערע ארבייטען שיכטען, לעצטענס פעהלט אויס, וואו צו נעמען שפינער, דאס איז דערפאר, ווייל א סך זאצען זענען ארויסגעפיהרט געווארען קיין רומעניען און רוסלאנד. לוין־שפינערס נוצען אויס די דאזיגע געלעגענהייט און פאדערן פאר'ן שפינען געוואלצענע פרייזען.

פאר די לעצטע עטליכע וואכען זענען דא גע־ווען א סך סוחרים פון גאליציען און די קרעסען. זיי קויפען איין ווינטער־סחורות, צאהלען נישט קיין שלעכטע פרייזען, אבער די וועקסלען זענען לאנג־טערמיניגע.

דער עיקר ווערט איצט געפארערט אולסטער און סאטין, וואס איז לעצטענס געווארען א מאסען־ארטיקעל, ווי לאדזער וויסצייג.

די ביאליסטאקער סאטין האט איינגאנצען א־רויסגעשטופט פון האנדעל־מארק די לאדזער, צו־ליב'ן קוואליטעט און בילינען פרייז.

א פאר גרויסע לאדזער פאבריקאנטען האבען זיך שוין עטליכע מאל געווענדט צו היגע אפרעטור־רערס, מ'זאל אפרעטירען זייערע סאטינען, ווייל לאדז קען נישט אזוי אויספערטיגען ווי ביאליסטאק. די אפרעטירערס האבען זיך אבער דערפון אפגע־זאגט, נישט וועלענדיג קאנקורירען מיט די היימי־שע פאבריקאנטען.

אויף בורזע און רעקעם איז דערווייל א קליי־נער נאכפרעג, ווייל ס'איז נאך נישט דער ריכטיגער סעזאן. מ'האפט אבער, אז בעת'ן סעזאן וועט מען דערפאר לייזען זייער א סך.

די אמאליגע „מארקע־סחורה" פון ביאליס־טאק „קארעלעך" ווערט איצט איינגאנצען נעלם פון האנדעל־מארק. אנדערע פאבריקען ארבייטען עס צוביסעל, צוליב די בעשטעלונגען פון פריהער.

הגם קיין שטארקער דוחק אין געלד פיהלט זיך נישט, דערגרייכט נאך אלץ דער צינז־פוס פון 2 ביז 3 פראצ. א חודש, דאס בעווייזט, אז מען נויטיגט זיך אין א קרעדיט־אינסטיטוציע, וואו יעדער סוחר זאל קענען געניסען פון א בילינען קרעדיט, נישט ווי אין „באנק פאלסקי" אדער „באנק נאס־פארארסטווא קראיאוועגא", וואו דער קרעדיט איז נאר פאר יחידי־סגולה

א. ט—ן.

יודישע עצות.

אין דער דאזיגער אפטיילונג גיט די רע־דאקציע פון „נייעם פאלקסבלאט" ענטפערטען אויף יודישע פראגען, וואס ווע־רען צוגעשיקט שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופאן.

יודישע אפטיילונג

פון „נייעם פאלקסבלאט".

ביים ריכטיגען אנ'ענפערען אויף א יודישע עצה, דארף צוגעלייגט ווערען דער קופאן ביים דער רעכטע פון אבאנ. אין די אנדערע אויך שריפטליכען. אויף אנבעטען אהן קופאן, ווערט קיין ענטפער נישט געגעבען.

גילטיג דעם 21־טען יולי 1928

7747. אפרים פון גרינעם מארק.

די יורשים האבען דאס רעכט געריכטליך פון אייך אויסצומאהנען דעם אויספאלגענדען אויף זייער חלק ירושה.

7748. מ. נ.

שמאגלען טאבאק איז א סקארבאווע פער־ברעכען, אויף וועלכען די פערעפענטליכע אמנעס־טיע איז נישט חל.

7749. קראהן.

איהר דארפט איינקלאגען נישט בלויז דעם זאן וועלכער עס מאהנט פון אייך דעם חוב, נאר אלע פערזאנען, וועלכע האבען א שייכות צו דעם ענין.

די קלאגע מוז געוואנדען ווערען אין זעלבען געריכט, וואס האט ארויסגעגעבען די בקלויזולע.

7750. א לעזער פון פיאנטעק.

רעזערוויסט אדער אויסמיידען מיליטער־דינסט אל קאיינס, צי דער פליכטינגער איז געווען אין אויסלאנד אדער נישט, ווערט נישט איינגאנצען נע־שאנקען גאר בלויז טיילווייז, סיידען דער שולדיגער פער'משפט נישט לענגער, ווי אין 39 חדשים וואס שייך די פאבאר־פליכטיגע וועלכע זענען גע־ווען אין אויסלאנד, וועט די טיילווייזע אמנעסטיע לגבי זיי אנגעוואנדען נאר אין דעם פאל, ווען זיי מעלדען זיך אין משך פון פיער וואכען

7751. יצחק שטערנבערג.

7752. א געטרייער לעזער פון פארושעצנא.

7753. בן־דוד.

7754. א פעראינטערעסירטער פאטער.

וועגען אייערע ענינים דארפט איהר זיך פער־שטענדיגען פערזענליך מיט אונזער יוריסט טעגליך פון 3—4 מיטברענגענדיג די צייטונג.

וויכטיג פאר די לעזער פון „אלעקסאנדער און אומבעגענער!"

ביי מיר בעקומט מען יעדען טאג 9 א זייגער פריה דעם „נייעם פאלקסבלאט"

פלאם, לוטאמירסקא 22.

דער טאנץ ארום גאלדענעם קאלב.

(58 (ראמאן).

סאלאמעא האט זיך געגען איהר ווילען געפאלגט דער השפעה פון איהר בעגלייטער.

זי האט שוין נישט געקעמפט געגען איהר אייגענעם כאראקטער.

זי האט, זעלבסטפערשטענדליך, געטרוימט די ווערטער פון דעם אומבעקאנטען: ס'האט זיך ביי איהר געלעגט אויפ'ן שכל, אז ראבערט געפינט זיך איצט אין די ארעמס פון דער עלעגאנטער פראס־טיטוטקע, זי איז געווען פעסט אין דעם איבערציינגט.

ווי־אזוי וועט זי זיך אין איהם נוקם זיין? צי וועט זי פשוט נאר אוועקגעהן? וואוהין אוועקגעהן? האט זי נאך ליב ראבערטען?

אבער ווער איז פארט אט א דער אומבעקאנ־טער מאנספערשוין, וואס פלאמענדע ליבע ווער־טער טוישען זיך ביי איהם מיט מורא'דיגע דראָ־הונגען?

פארוואס הערט זי זיך צו צו זיינע ווערטער, און פאלגט איהם פונקט זי וואלט געהאט עפיס שותפות'דיגע שייכות מיט איהם?

פלוצים האט זי זיך בעפרייט פון זיינער א האנד־בעריהרונג: ער האט זי געהאט אנגענומען ביי דער טאליע.

— איך האלט, אז איהר זענט משוגע! — האט זי אויסגערופען.

זי איז אפגעשפרונגען אין א זייט, איהם א שטויס געטאן, און פערשוואונדען אין דעם געדיכטען בלעטערווארג פון די קשאקעס.

זי האט נאך לאנג געקוקט פון איהר בע־העלטעניש אויף די בעלויכטענע פענסטער פונ'ם גרויסען הויז און דערנאך איז זי אוועקגעלאפען, געיאגט פון דעם מין שרעק, וואס כאפט אמאל ארום פרויען.

סאלאמעא האט זיך איבערצייגט, אז דער אומבעקאנטער יאגט איהר נישט נאך, און פונ־דעסטוועגען איז זי געלאפען פונקט גולנים וואלטען איהר נאכגעיאגט.

לסוף איז זי א מידע, אנ'אויסגעשעפטע אנ־געקומען צו די טירען פון איהר האטעל און שנעל ארויף אויף די טרעפען אין איהר צימער אריין, וואו זי איז אנידערגעפאלען אויפ'ן טעפיך און אָ־וועקגע'חלש'ט.

ראבערט איז געקומען צולויפען דערהערענדיג דעם קלאפ פון פאלענדיגען קערפער.

ער האט זי גענומען אויף די הענד, און אוועק־געטראגען אין זיין צימער, אוועקגעלעגט אויפ'ן בעט און אפקנעפלענדיג איהר די קליידער, האט ער זי געפרובט אפמינטערען דורך קינסטליכען אטעם.

ווען זי האט געעפענט די אויגען, האט ער אויסגערופען:

— פונוואנען קומסטו? וואס איז מיט דיר?

— איך — האט זי געשעפטשעט — איך... בין געגאנגען...

און טרעהרען האבען זיך א גאס געטאן פון איהרע אויגען.

זי האט זיך ביטער און רחמנות'דיג פונאנ־דערגעוויינט.

— יא, וואו ביזטו געווען, און וואס האסטו געמאכט?

— א, ווי איך בין גליקליך! — האט זי ענדליך ארויסגעשלוכצט — צי וואלט עס דיר גאר נעקענט איינפאלען, אז איך האב דיזשורירט ביי דעם הויז פון יענער פרוי פון דער מינוט אן, וואס דו ביזט ארויס פון שטוב... איך האב געמיינט, אז דו ביזט ביי איהר... איך בין געווען אייפערזיכטיג ביז משוגעת.

— א שיינע מעשה... און אין דער צייט, וואס דו האסט געטשאטעוועט ביי לאורע דע־לארעל'ס וואוינונג, האב איך דא געוואַרט אויף דיר...

— האסטו מיך טאקע נישט פערראטען? — האט זי א פרעג געטאן.

— טייערע מיינע. צו וואס דארף איך עס רעדן טון, אז איך האב דיך אזוי שטארק ליב? — האט ראבערט ארויסגעשעפטשעט, ארייַנכאפענדיג סאלאמעא'ן אין זיינע ארעמס, און בעדעקענדיג איהר פנים מיט לייַדענשאפטליכע קושען.

ראבערט און סאלאמעא זענען געווען אליין. זיי זענען נאך געלעגען אין בעט און געשמועסט.

— מיך בעאומרוהיגט איין זאך, — האט סא־לאמעא געזאגט און איך כוּ זיך פונאנדערקלייבען אין דעם צופאל, וואס איז מיט מיר פארגעקומען און וועלכער האט אוודאי קיין שום בעדייטונג נישט

— שטעל זיך פאר — האט סאלאמעא דער־צעהלט — אזש ארום האלבע נאכט, ווען איך האב ארומשפאצירט ביי די טירען פון האררי זייר־שנורר'ס געוועזענע ליבהאבערין, איז צו מיר צוגע־שטאנען עפעס א מאנספערשוין פון א יאהר דרייַ־סיג, וועלכער האט פלאמענדיג אנגעהויבען ארייַנ־צוטענה'ן וועגען זיין ליבע צו מיר, פערזיכערענדיג מיר גלייכצייטיג, אז דו ביזט א געליבטער פון לאורע'ן און דו געפינסט זיך ביי איהר.

ער האט מיך געררייצט און געהעצט איך זאל נעהמען נקמה אן דיר, און לסוף האט ער מיר געזאגט:

— איך וויים פון אזעלכע סודות, וואס קענען אומברענגען דעם באראן איירעלשטארט, און אויב איהר וועט זיך מיר נישט אפגעבען, וועל איך איהם אפגעבען אין די הענד פון דער פאליציי.

אי דהאב איהם אנגעקוקט ווי א משוגענעם.

— נו?

— אזוי ווי ער איז געווארען זעהר גראב, בין איך פון איהם אנטלאפען, און זיך צוריקגעקעהרט אהער.

— ווי האט ער אויסגעזעהען, דער מענש?

— פון מיטעלען וואוקס, א דארער מיט א בלאס פנים, שווארצע אויגען און שיטערע וואנ־סעלעך...

— דאס איז ער! — האט ראבערט איבער־געשלאגען

— ער?... ווער, ער?

— שוין עטליכע טעג, ווי דער פארשוין לאזט מיך נישט אפ אויף א שריט. אי נאס, אין קאַ־סינא, אומעטום זעה איך איהם...

— און דו ווייסט נישט, ווער ער איז?..

— ניין, איך בין חושד, אז ער איז פון דער פאליציי. צוליב דעם דאזיגען פערשוין טאקי, האב איך דערווייל נישט געוואלט אוועקפאהרען פון ניצ־צא... איך האב געוואלט דערגעהן, ס'ארא ראליע ער שפילט דא...

— דו מיינסט, אז מ'איז עפעס חושד—האט סאלאמעא א פרעג געטאן.

— שא... עס איז נישטא קיין אוממעגליכעס.. אפשר איז מען נעקומען אויף א שפור!.. פונוואַ־נען ווייס איך? אלענפאלס איז דא עפעס א סכנה וואס איך האב נישט געטראכט וועגען איהר...

— וואס־זשע זאל מען טון?...

(פארטזעצונג קומט).

איך ראַטעס!!!
אויבער-העמדער
און נאַכט-העמדער
פון פּאָפּעלין, זעפיר און אַנדערע שטאָפן
צו בעקומען אין דער ערשטקלאַסיגער פּראָדוקציע פון
J. WOROBIEJCZYK
41, KILIŃSKIEGO 41.

נייעס! פעלד-בעטען נייעס!
מיט ספּרענזשינעס
פון די נייעסטע ערפינדונגען מיט דער
„Renoma" זאָלט איהר אַלע
הויפּט-פּערקויף אין דער טאַפּעציר-, זאָקשעל
5 J. JACHIMEK 5
STARY RYNEK
פאַר די קוואַליטעט — לאַנגיעהריגע גאַראַנטיע

וויכטיג פאַר פּריזירקעס!

אַ גוטע קוואַליפיצירטע
פּריזירקע
וואָס בעזיצט די גאַנצע האָר-אַרבייט
קאָן זיך מעלדען פּאָלנאָצנאַ 23
ביים האָר-סוחר ראובן טאַרבעצקי

פּאַרלאַפּאַנעז
פאַר רייזע
95 זל. 105 זל. 115 זל.
פּאַרלאַפּאַנען קעסטעל
210 זל. 185 זל. 165 זל.
אויף גינסטיגע בעדינגונגען
שלאַגערן!
פּליטעס צו טענץ
אין אַ גרויסען
אויסוואַהל
נאָר ביי
ALFRED LESSIG, Nawrot 22

א לאָקאַל
געאייגנעט אויף אַ וואוינונג אָדער ווערקשטעל, 18 איילען די לענג, 10 איילען די ברייט, פון 4 פענסטער, איז פון זאָפאָרט איבערצוגעבען אויף אַלעקסאַנדראָווסקאַ גאַס. אויספיהרליכעס צו ערפאַהרען אַלעקסאַנדראָווסקאַ 24 ביים רזשאַנדצע.

לעטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
און ערצטליך-דענטיסטישער קאַבינעט
זגיערסקאַ 17 טעל. 16-33.

ד"ר ראַקאָווסקי	נאָז האַלז, אויערן קר.	10—11 2—3 6—7
ד"ר רוזשאַנער	הויט און געשלעכט קר.	10—11 1—2
ד"ר גאָלדשטיין-מאַלאַק	אויגען-קראַנקהייטען	1—2 7—8
ד"ר יוסטמאַן	נערווען קראַנקהייטען	12—2
ד"ר ראָזענצווייג	קינדער-קראַנקהייטען	10—12 4—5
ד"ר פּאָפּיערני	פרויען און געבורטס-הילף	1-$11^1/_2$ 5—6
ד"ר קאַנמאַר	כירורגישע-קראַנקהייטען.	4-5 און 1—2
ד"ר הייזנבערג	אינג. הערץ לונגען-קר.	11-1 $5^1/_2$—7
ד"ר מאָזעל	רענטגען	10—12 4—6
אַ. טאַרזענטשיק	צאָהן-אַרצט	3—7
נ. ראָזען	צאָהן-אַרצט	9—2

פּאָרן-טאָנזיהיילונג, פּאָליפּאָלגען, קאַראַנבען, מאָסטען א. א. וו.
אין דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען
א רענטגען-אינסטיטוט
היילונג פון הויט קראַנקהייטען פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגענשטראַהלען, סטר בעשטראַהלונג און דורכלייכטונגען, קווארץ-לאַמפּע, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, אַלע מעדיצינישע אַנאַליזען. אַ קורס פאַר שוועסטער. איינשרייבען בעגען שאַרלעך (שקאַרלאַטין) פון 4—5 נאָכם.
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.
וויזיט אין דער שטאָט.
ערצטליך-קאָסמעטיש. קאַבינעט
ד"ר. מ. מאַרקוס נעהמט אָן פון 5—7 אָוונט

Dr. med.
BRAUN
23 פּאָלודניאָווא 23
טעלעפאָן 40-26.
ספּעציעל-אַרצט פאַר הויט און וענערישע קראַנקהייטען און מאַנער-שוואַכקייט.
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האָר-אויספאַל)
נעהמט אָן פון 9 ביז 11 פריה און פון 5—8 אָוונט.
צוריקגעקעהרט.

Dr. med.
A. Szmirgeld
נערווען-אַרצט
עלעקטריזאַציע, ליכטבעהאַנדלונג
Cegielniana 6, tel. 51-8
נעהמט אָן פון 5—7 אָוונט
וויל פּעדאַ- נאַגישע קורסען
פאַר שוואַכע קינדער ...

Dr. med.
Wolf Eychner
פרויען-קראַנקהייטען
און אַקושעריע
נאַרוטאָ 11 טעל. 34-72.
נעהמט אָן אין דער לעטשניצע פּעטריקאָווער 294 פון 12—2
... פון 6-5 אָוונט

עס ווערט געזוכט אַ
אויספּערטיגערין
צו טריקאָטאַזש - אַרבייט,
ווי אויך
אַ יונגעל צו גייהען
לערנען. פינקעלשטיין
זגערזשער 14, פּראָנט.

פּלעצער
אין קאַלי ביים פּשיסטאַנעק פון טראַמוואַי לאָדז—אַלעקסאַנדער ביליג צו פערקויפען. אינפאָרמאַציעס ביי כיימאָוויטש, פּאָנסקאַ 13.

אשליטען
שטריק-מאַשין
8x60 פאָסט-ניי פּרייזווערדיג צו פערקויפען, דאַרנבלאַט
זגערזשער 58, 609

השבת אבדה.
כ'האָב פערלוירען אַ וועקסעל אויף 145.75 אויסשטעלער ש.ל. פּרייבערג זשיראַנטען יחיאל צאַלעל, אברהם צאַלעל און יודל ראַבינאָוויטש. צאָהלבאַר דעם 5 נאָוועמבער 1928. דער וועקסעל ווערט ערקלערט פאַר אומגילטיג.
דער עהרליכער פינדער ווערט געבעטען אָפּצוגעבען צו א. י. שטיינפעלד, קעלמאַ 34, 603

לעכער
מאַשינאָוועס
ווערען אָנגענומען אויסצוניהען צו ביליגע פּרייזען
ג. נאַרדמאַן
29 צעגעלניאַנאַ 29

OGŁOSZENIE.

Opierając się na Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1926 roku O regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych mięsa i jego przetworów, oraz odzieży i obuwia przez wyznaczanie cen" (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 101) na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527 art. 8), oraz na uchwale Magistratu m. Łodzi z dnia 16 kwietnia 1926 roku niniejszem podaję do wiadomości mieszkańcom m. Łodzi co następuje:

Uchwałą Magistratu m Łodzi Nr. 656 z dnia 20 lipca 1928 roku zostały wyznaczone ceny maksymalne (najwyższe):

Na przetwory zbóż chlebowych za 1 klg.:

W HURCIE:		W DETALU:	
mąka żytnia 65%	— gr.	mąka żytnia 65%	Zł. —
mąka pszenna 55%	82 „	mąka pszenna 55%	„ 0.90
		chleb żytni pytl. 65%	„ 0,64
		„ razowy	„ 0,55
		bułki	„ 1.20

W myśl zacytowanego Rozporządzenia Rady Ministrów par. 7 wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu.

Zaznaczam, że zgodnie z §§ 10 i 11 wymienionego Rozporządzenia Rady Ministrów, winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych lub nieujawnienia tych cen w cennikach właściwych przedsiębiorstw handlowych, będą karani przez władzę administracyjną I instancji według art. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91 z 1926 roku poz. 527) o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku — **aresztem do 6 tygodni lub grzywną do 10 tysięcy złotych,** o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych Ustaw Karnych.

Łódź, dnia 28 lipca 1928 roku.

Prezydent m. Łodzi (—) BR. ZIEMIĘCKI.

שפּאָרט געלד!

קויפט
שירמס, שטעקענס
נור אין דער ווערקשטעל פון
ס. פייגענבוים, נאַרוטאָוויטשאַ 19
ווייל איהר קענט דאָרט קויפען מיט 25% ביליגער ווי איבעראַל.
אכטונג! עס ווערען אָנגענומען אַלערליי רעפּעראַטורען און דעקונג.

אשרי אדם שומע לי!
לשקד על דלתותי יום-יום כי הולך בתום ילך בטח
און אַז די דאַרפסט ערלעדיגען סאַנדאַוועס זאַכען, זאָלסטו גלייך קומען צו לויפען אין ביוראָ
17 פּעטריקאָווער 17
דורכגאַנג זאַכאָדניאַ 52, וואו ס'ווערט ערלעדיגט און געוויסענהאַפט געשריבען לויט'ן אוסטאַוו אַלערליי ביטעס קלאַוזולעס, זאַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטעט א. פּוילען, אַפּעלאַציעס ציווילע און קאַרנע אַפּאַזיציעס, אַרדזאַנאַניעס, רעקורסען וועגען דירה אין אוזשאַנד-ראָזיעמטשי, וועגען פּעסער אין קאָמיסאַריאַט-רזשאָנדו און אַלע פּאָליציי-בעצירקען, אַקטען אינטערציזיעס, אַקטען דאַראָווזנעס, קאַרנע ספּראָוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען. ספּעציאַליסט פון שותפות-אַקטען
מיט אַכטונג י. מאַנעלאַ
רעכט-קאָנסולענט.

LEKARZ-DENTYSTA צאָהן-אַרצט
St. GELBERG
זאַכאָדניאַ 15, טעל. 31-08
היילט גאַנץ פערנאַכלעסיגטע ציינער און מונד-קראַנקהייטען. ציינער-ציהונג אָהן שמערצען, היילט מיט ליכט-בעשטראַהלונג, ספּעציעלער לאַבאָראַטאָריום פון קינסטליכע ציינער. נעהמט אָן פון 9—7 אָוונט. ...

עלטסטער פעלדשער
מ. רובינשטיין
מיט לאַנגיעהריגער פּריוואַט- און שפּיטאַל-פּראַקטיק האָט זיך בעזעצט אין לאָדז פון 28-טען יוני 1928 אויף ווסכאָדניאַ 57 און ערטיילט הילף אין אַלע קראַנקהייטס-פעלען איבערהויפּט ביי גאַל און נירן-שטיינער

MIEJSKI KINEMATOGRAF OŚWIATOWY
Wodny Rynek (róg Rokicińskiej) tel. 18-26
Dojazd tramwajami 16 i 10.

Od wtorku dn. 17 do poniedziałku 23 lipca wł.
Dla dorosłych:
„KEAN" (Świat kulis i zmysłów).
Dramat w 8-miu aktach, według dzieła ALEKSANDRA DUMASA (ojca),
w rolach głównych:
Iwan Możżuchin. Natalja Lisienko, Mikołaj Kolin, Otton Detlefsen.
Dla młodzieży:
Tajemnica wymarłej wyspy
Dramat w 8-miu aktach na tle przygód poszukiwaczy skarbów.
w roli gł. **RICHARD TALMADGE.**
NAD PROGRAM:
Szampion ciężkiej wagi
(Ferduś i Merduś) Komedja w 2 aktach.
Wpoczekalniach kina codz. do g.22 audycje radjofoniczne.

לעטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
און דענטיסטישער קאַבינעט.
בזשעזשינער 11, טעל. 37-63
אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָוונט.

ד"ר וואַלינסקי	נאָז, האַלז, אויערן קר.	3—4
ד"ר קערשנער	קינדער קראַנקהייטען	9-11 3-$4^1/_2$
ד"ר שיפּמאַן	אינערליכע קראַנקה.	11—1
ד"ר לוביטש	הויט-און געשלעכט-קר.	$12^1/_2$—$1^1/_2$
ד"ר שמירגעלד	נערווען און גייסטיגע קר.	1—2
ד"ר גאָלדבלאַט	אויגען-קראַנקהייטען	$12^1/_2$—$1^1/_2$
ד"ר עליאַסבערג	כירורגישע-קראַנקה.	1—2
ד"ר בערגמאַן	פרויען און געבורטס-הילף	3—4

פּסיכאָ-טעראַפּיע, שפּראַך-שטערונגען ווי שטאַמלען א. א. ווי פּאָקען-שטעלען, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראַהלונג איינשפּריצונגען, מאַסאַזשען, עלעקטריזאַציע, אָפּעראַציעס. אויף פּערלאַנג — וויזיטען אין שטאָט. — אין לאַבאָראַטאָריום ווערען אָנגענומען אַלע אַרט אַנאַליזען, ווי אויך פלעגמאַ און בלוט.
אימפּונגען געגען שקאַרלאַטין.

ד"ר ראָזשינסקי סטאַראָפּאָלסקאַ	צאָהן-אַרצט	10—1 3—6

קינסטליכע ציינער, קאָראָנען, מאָסטען א. א. וו.
די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאָג.

אַבאָנעמענט-פּרייז: פאַר'ן מאָנאַט—15 גר. פרייטאָג און ערב יו"ט—20 גר. אין דער פּראָווינץ 7 שאָלעכט ... אין מאָנאַט—40 ... 60 ... 4 ... נאָכ'ן מאָנאַט—1 ... 15 ... 7 ... פאַר אַ פּעליטשער-שורה: דער שורה 50 פּראָצ. טייערער. 100 פּראָצ. אויסל. טייערער. מעלדונגען—10 גר. אַ וואָרט
אַבאָנעמענטס-פּרייז: אין לאָדז — 5 זל. אַ חודש מיט צושטעלען אין היים; אויף דער פּראָווינץ — 6 זל. אַ חודש; אין אויסלאַנד מיט 30 פּראָצ. טייערער.
פאַר'ן אינהאַלט און פאָרמולירען די אַנאָנסען איז דער פערלאַג נישט פאַראַנטוואָרטליך. די אַדמיניסטראַציע איז אָפען טעגליך און ביינאַכט.